INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer: 24.239

Portefeuillehouder:	D.A. Grimbergen
Portefeuille:	Financiën
Programma:	
Taakveld:	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Datum: 2 juli 2024

Onderwerp: Ombuigingsopgave en integrale weging programmabegroting 2025 - 2028

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:
De integrale weging van de beleidsvoornemens en ombuigingsmogelijkheden, zoals voorbereid door het college. Deze bijstellingen zullen ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd in de programmabegroting 2025 – 2028. Het gaat dan om:

1. De **beleidsvoornemens** die alsnog via deze weg van dekking zullen worden voorzien;

2. De **ombuigingsvoorstellen** die er samen voor zorgen dat er sprake is van een structureel en reëel begrotingsevenwicht.

INLEIDING
De kadernota 2025 – 2028 laat zien dat er sprake is van aanzienlijke structurele tekorten, oplopend tot ruim €17 miljoen per jaar. Enerzijds worden deze tekorten veroorzaakt door de toenemende kosten binnen de jeugdzorg. Anderzijds worden deze tekorten veroorzaakt door de nieuwe wijze waarop gemeenten met ingang van 2026 door het rijk gefinancierd zullen worden.

Het zogeheten ‘ravijnjaar’ was al eerder reden voor college en raad om af te spreken dat er gestart zou worden met het in beeld brengen van alle activiteiten en budgetten middels het traject ‘Zero based begroten’. Als vervolg op dit traject heeft het college de raad toegezegd te komen met ombuigingsvoorstellen, teneinde in de programmabegroting 2025 – 2028 te kunnen komen tot een financieel perspectief dat structureel en reëel in evenwicht is.

Conform het procesvoorstel dat in de kadernota 2025 – 2028 stond opgenomen is er in de afgelopen maanden gewerkt aan een groot pakket met ombuigingsmogelijkheden. Het college heeft bij deze ombuigingsopgave – eveneens conform toezegging aan de raad – integraal gekeken naar de mogelijkheden om tevens begrotingsruimte vrij te spelen voor dekking van enkele voor de stad belangrijke beleidsvoornemens.

KERNBOODSCHAP 1 – BELEIDSVOORNEMENS DIE TER BESLUITVORMING WORDEN VOORGELEGD

In de programmabegroting 2025 – 2028 zal de raad worden voorgesteld dekking beschikbaar te stellen voor de volgende beleidsvoornemens, waar in de kadernota 2025 – 2028 nog geen dekking voor was. Het gaat dan om de volgende onderwerpen:

Wens	Taakveld	Beleidsvoornemens - alsnog van dekking te voorzien	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028	2029
1	0.4	Doorontwikkeling inkoop	-100	-100	-200	-200	-200
2	2.2	Onderzoek parkeervoorziening Lelycentre	-20	-	-	-	-
3	3.4	Evenementenbudget	-150	-150	-150	-150	-150
4	5.2	Tijdelijke sporthal	-545	-261	-261	-261	-261
5	5.2	Nieuwbouw Sporthal	-	-	-	-	-945
6	5.5	Informatiebarak Werkeiland	-20	-20	-20	-20	-20
7	5.5	Collectie Lely	-45	-	-	-	-
8	6.1	Subsidie Belevenissenbos	-13	-13	-13	-13	-13
9	6.1	Buurtwerker in de wijk	-300	-300	-300	-300	-300
10	8.1	Participatie (budgetneutraal oplossen)	-	-	-	-	-
		Financieel effect - beleidsvoornemens - alsnog van dekking te voorzien	**-1.193**	**-844**	**-944**	**-944**	**-1.889**

Het college is zich ervan bewust dat het beschikbaar stellen van deze middelen de ombuigingsopgave vergroot. Tegelijkertijd zijn dit wel de onderwerpen die - om uiteenlopende redenen – erg belangrijk zijn. Dit blijkt ook uit de gesprekken die de raad heeft gevoerd bij de behandeling van de kadernota 2025 – 2028.

KERNBOODSCHAP 2 – OMBUIGINGSMOGELIJKHEDEN DIE TER BESLUITVORMING WORDEN VOORGELEGD

Het college heeft op vrijdag 28 juni uitvoerig gesproken over een pakket van afgerond €29 miljoen aan potentiële ombuigingsmogelijkheden. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat de raad in de programmabegroting 2025 – 2028 in totaliteit 85 concrete ombuigingsmogelijkheden ter besluitvorming krijgt voorgelegd, oplopend tot een totale ombuiging ter grootte van ruim €21 miljoen structureel. Zie bijlage 1 bij deze informatienota voor een nadere duiding van elk van deze ombuigingen.

Bij een ombuigingsoperatie van een dergelijke omvang is niet te voorkomen dat sommige ombuigingsmaatregelen pijn doen. Er is bij het opstellen van dit pakket nadrukkelijk rekening gehouden met de meest kwetsbare inwoners van Lelystad en het in standhouden van de sociale basisinfrastructuur. Hierbij was het de uitdaging om rekening te houden met de evenwichtige groeiambitie van de stad. Wat het college betreft is dat gelukt en ligt er een evenwichtig en samenhangend pakket met uitvoerbare ombuigingsmaatregelen. De essentie van het raadsakkoord blijft overeind en wordt op onderdelen zelfs versterkt.

Het is zaak om op allerlei beleidsterreinen betere dingen te doen met minder middelen. In die zin draait een ombuigingsoperatie als deze niet alleen om het doorvoeren van botte bezuinigingen. Er zitten ook echte hervormingen in, om het in de toekomst echt fundamenteel anders te gaan doen. Een belangrijk voorbeeld is de jeugdzorg, waar echt iets moet gebeuren. Dat hoeft niet ten koste te gaan van de kwaliteit van de hulp. Passende ondersteuning is lang niet altijd zoveel mogelijk hulp of zware professionele ondersteuning. Soms geldt dat andere ondersteuning beter is. We moeten doen wat het beste is, passend bij de vraag van inwoners en zo kritisch zijn en blijven op de ondersteuningsmaatregelen die worden aangeboden.

Met de ombuigingsvoorstellen die in de programmabegroting 2025 – 2028 aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd is er sprake van een begroting en meerjarenraming die structureel en reëel in evenwicht is:

Recapitulatie	Meerjarenraming 2025 - 2029 2025	2026	2027	2028	2029
Eindstand kadernota 2025 - 2028 (versie vóór besluitvorming raad)	**-5.191**	**-17.011**	**-14.913**	**-17.013**	**-17.013**
Saldo beleidsvoornemens - van dekking voorzien	-1.193	-844	-944	-944	-1.889
Saldo ombuigingsvoorstellen	11.032	16.970	18.963	20.069	21.069
Subtotaal effect bijstellingen	**9.839**	**16.126**	**18.019**	**19.125**	**19.180**
Indicatie meerjarenperspectief programmabegroting 2025 - 2028	**4.648**	**-885**	**3.106**	**2.112**	**2.167**

Zoals blijkt uit de tabel op de vorige pagina is er in 2028 / 2029 sprake van een begrotingsoverschot ter grootte van ruim €2 miljoen structureel[1][2]. Het aansturen op een begrotingsoverschot is een bewuste keuze van het college geweest. De raad wordt geadviseerd terughoudend te zijn met het inzetten van deze begrotingsruimte. Enerzijds omdat met het effectueren van de ombuigingsmogelijkheden alle lucht uit de begroting wordt geperst, waarmee de ruimte om tegenvallers op te vangen sterk zal afnemen. Anderzijds omdat het financieel perspectief ook in de komende jaren onder druk zal blijven staan als gevolg van de achterblijvende compensatie voor volumeontwikkelingen binnen de algemene uitkering.

KERNBOODSCHAP 3 – KEUZERUIMTE VOOR DE RAAD

Conform afspraak met de raad is er keuzeruimte. Het college heeft – naast het pakket van €21 miljoen structureel – nog eens €8 miljoen aan potentiële ombuigingsmogelijkheden voor de raad inzichtelijk gemaakt. Om uiteenlopende redenen worden deze ombuigingsmogelijkheden echter niet aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Grofweg de helft van deze mogelijkheden zijn door het college gekwalificeerd als ‘oranje’; wat inhoudt dat ze theoretisch gezien mogelijk zijn, maar dat ze niet de voorkeur hebben van het college. De andere helft van deze mogelijkheden zijn door het college gekwalificeerd als ‘rood’; wat inhoudt dat het college deze opties sterk ontraadt. Zie bijlage 1 bij deze informatienota voor een nadere duiding van elk van deze ombuigingen.

Het college heeft gemerkt dat het lastig is om nog meer keuzemogelijkheden inzichtelijk te maken. Onrealistische- of niet uitvoerbare ombuigingen zijn makkelijk op een lijstje te zetten. Denk aan het inboeken van vage taakstellingen of het generiek toepassen van de kaasschaafmethode. De consequenties van dergelijke – op het eerste gezicht vrij pijnloze maatregelen – zijn echter diffuus. Wat het college betreft zijn dat dan ook geen reële ombuigingsmogelijkheden en dit soort opties zijn dan ook niet terug te vinden in de gepresenteerde overzichten.

VERVOLG

Het college zal de raad op dinsdag 1 oktober de programmabegroting 2025 – 2028 ter besluitvorming aanbieden. Zoals ook in de commissievergadering over de kadernota 2025 – 2028 is aangegeven hecht het college aan een zorgvuldig besluitvormingsproces. In overleg met de griffie zal een voorstel voor behandeling worden voorgelegd aan de agendacommissie.

Het college zal in ieder geval een agendaverzoek indienen om op dinsdag 10 september tijdens de reguliere commissievergadering een eerste keer met elkaar van gedachten te kunnen wisselen. Op dinsdag 22 oktober staat er reeds een commissievergadering gepland over de programmabegroting 2025 – 2028 en in de tussentijds is er mogelijkheid om – indien gewenst met ambtelijke ondersteuning – verder door te praten. Besluitvorming is voorzien op dinsdag 12 november en dat is ook conform de eerder overeengekomen planning.

Eventuele technische vragen over de inhoud van het pakket met ombuigingsmogelijkheden dat straks in de programmabegroting 2025 – 2028 zal worden opgenomen zullen tot begin september verzameld worden en vervolgens in één keer worden uitgezet voor beantwoording door de organisatie / het college.

BIJLAGEN

Bijlage 1 – Nadere duiding pakket met ombuigingsmogelijkheden

---

[1] In deze opstelling is er nog geen rekening gehouden met het effect van bij de kadernota 2025 – 2028 aangenomen amendementen. Wanneer een amendement deels overlap heeft met het pakket zoals in deze informatienota wordt gepresenteerd, zal het college daar rekening mee houden bij het opstellen van de ontwerp programmabegroting 2025 – 2028.

[2] Het tekort dat in 2026 nog resteert zal naar het oordeel van het college niet tot problemen leiden. In het financieel toezicht gaat het om structureel en reëel begrotingsevenwicht en daar is in deze opstelling sprake van. In de ontwerp programmabegroting 2025 – 2028 zal een incidenteel tekort dan ook met incidentele middelen van dekking worden voorzien.

BIJLAGE 1 – NADERE DUIDING PAKKET MET OMBUIGINGSMOGELIJKHEDEN

In onderstaande tabel staan de ombuigingsvoorstellen die in de programmabegroting 2025 – 2028 aan de raad ter besluitvorming zullen worden voorgelegd. Het gaat in totaliteit om 84 ombuigingen, die in totaliteit oplopen tot een structureel bedrag van €20.069.000 in 2028[3]. In de passages onder de overzichtstabel is voor iedere ombuiging een tekstuele toelichting opgenomen.

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 0. Bestuur en ondersteuning				
1	0.1	Lelystad Next Level	-	75	100	200
2	0.1	Ombudsfunctie	25	125	125	125
3	0.2	Optimalisatie toegang klantcontactcentrum	-	-	100	100
4	0.4	Opleidingen	-	300	300	300
5	0.4	Anders inzetten vierkante meters stadhuis	-	150	300	300
6	0.4	Centrale personeelsbudgetten - Banqueting en overige kosten	-	-	-	-
7	0.4	Leveringen IT producten	100	100	100	100
8	0.4	Ondersteuning IT producten	111	111	111	111
9	0.4	Versobering tertiaire arbeidsvoorwaarden	50	75	100	100
10	0.4	Formatieve ombuigingen	400	800	1.200	1.200
11	0.4	Budgetten college	82	82	82	82
12	0.4	Terugbrengen kerstversiering	10	10	10	10
13	0.4	Repro en mediabureau	70	70	70	70
14	0.4	Schoonmaak Stadhuis en Wigstraat	10	54	54	54
15	0.4	Datacommunicatie en telefoonkosten	70	70	70	70
16	0.4	Repro en printerkosten	30	30	30	30
17	0.4	Inzet Huisadvocaat	30	30	30	30
18	0.4	Overige HR Software	-	20	20	20
19	0.5	Inkomsten deelnemingen	200	200	150	150
20	0.61	OZB woningen met 2,5 procent verhogen	335	335	335	335
21	0.61	Uitvoering heffing en invordering gemeentelijke belastingen	-	-	-	-
22	0.61	Uitvoeringskosten bezwaar (incl proceskostenvergoeding)	-	170	170	170
23	0.63	Verhogen parkeerbelasting	500	500	500	500
24	0.7	Ramen ruimte onder plafond BTW compensatiefonds	1.192	1.192	1.192	1.192
25	0.8	Geen gemeentelijke bijdrage Lelypas	-	-	-	-
26	0.8	Indexatie materiële budgetten gemeentebegroting	1.800	1.800	1.800	1.800
27	0.8	Motiemarkt en kindermotiemarkt	200	200	200	200
28	0.8	Stelpost MRA	10	10	10	10
		Totaal cluster 0. Bestuur en ondersteuning	**5.225**	**6.509**	**7.159**	**7.259**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 1. Veiligheid				
29	1.2	Openbare orde en veiligheid	50	50	50	50
		Totaal cluster 1. Veiligheid	**50**	**50**	**50**	**50**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 2. Verkeer en vervoer				
30	2.1	Energie	-	-	-	-
31	2.1	Groot onderhoud woongebieden	-	1.000	1.000	1.000
32	2.1	Kabels en Leidingen	-	50	50	50
33	2.1	Kwaliteit openbare ruimte	-	75	75	75
34	2.1	Onderhoud regionale fietsverbindingen	-	10	10	10
35	2.1	Openbare verlichting	10	10	10	10
36	2.1	Inperken directieketen (gebouwen)	-	25	25	25
37	2.1	Werkzaamheden niet meer in de nacht	-	70	70	70
38	2.1	Avondvierdaagse over de dreven	23	23	23	23
39	2.1	Laadpalen elektrisch	26	26	26	26
40	2.3	Bataviahaven	-	50	50	50
41	2.5	Haltes en toegankelijkheid	25	25	25	25
		Totaal cluster 2. Verkeer en vervoer	**84**	**1.364**	**1.364**	**1.364**

[3] Jaarschijf 2029 valt buiten de scope van het meerjarenperspectief, maar daarvoor geldt dat de totale ombuiging €1.000.000 hoger uitvalt in vergelijking met jaarschijf 2028. Dit in verband met de oplopende ombuiging op de jeugdhulp, die pas met ingang van 2029 volledig wordt gerealiseerd (zie toelichting op ombuiging 76).

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 3. Economie				
42	3.1	Werkbudgetten economie	32	32	32	32
		Totaal cluster 3. Economie	**32**	**32**	**32**	**32**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 4. Onderwijs				
43	4.2	Onderwijshuisvesting - Uitvoeringsplanning	-	860	560	575
44	4.2	Onderwijshuisvesting - Architectuur	-	-	15	21
45	4.3	Leerlingenvervoer - onderuitputting	100	100	100	100
46	4.3	OAB - Logopedie	100	100	100	100
47	4.3	Leerlingenvervoer - vervoersregels en deelnemersaantallen	20	20	20	20
48	4.3	Lokaal educatieve agenda	75	75	75	75
49	4.3	Rebound maatwerk	75	75	75	75
		Totaal cluster 4. Onderwijs	**370**	**1.230**	**945**	**966**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 5. Sport, cultuur en recreatie				
50	5.1	Afbouw sportsubsidies	107	107	107	107
51	5.2	Buitenzwemwater	125	125	125	125
52	5.2	Kosten sportaccomodaties meer doorberekenen aan gebruikers	30	60	90	120
53	5.3	Cultuur - Amateurkunst	25	25	25	25
54	5.3	Cultuur - Cultuur in de wijk	50	50	50	50
55	5.3	Cultuur - Cultuurinstellingen	50	100	150	200
56	5.7	Investereren in bestaande wijken	500	500	500	500
57	5.7	Bestrijding invasieve exoten	50	50	50	50
58	5.7	Bewonersconsulent	-	-	85	85
59	5.7	Participatiebudgetten	35	35	35	35
60	5.7	Ruiterpaden en moutainbikeroutes	35	35	35	35
61	5.7	Steigers	60	60	60	60
		Totaal cluster 5. Sport, cultuur en recreatie	**1.067**	**1.147**	**1.312**	**1.392**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 6. Sociaal domein				
62	6.1	Mantelzorgcompliment plus uitvoeringskosten	283	283	283	283
63	6.1	Jeugdpreventiewerker ROC	50	100	100	100
64	6.1	Jongerencoaches	154	308	308	308
65	6.1	Mensen maken de buurt	100	100	100	100
66	6.1	Onderbesteding Wmo	246	246	246	111
67	6.1	Nieuwe kijk op het voorveld	-	140	280	280
68	6.3	Onderbesteding armoedemiddelen	191	191	191	191
69	6.4	Additionele beschutte werkplekken	-	-	290	290
70	6.4	Wsw bijdrage per werknemer (gemeentelijke bijdrage)	105	143	176	216
71	6.5	Leerwerkbedrijf Bataviawerf stoppen	214	214	214	214
72	6.5	Verlonen	200	200	200	200
73	6.5	Algemene kosten	50	50	50	50
74	6.5	Lelystad akkoord	50	50	50	50
75	6.72	Jeugdzorg knoppenplan	1.000	2.000	3.000	4.000
		Totaal cluster 6. Sociaal domein	**2.643**	**4.025**	**5.488**	**6.393**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 7. Volksgezondheid en milieu				
76	7.3	Hogere kostentoerekening afval- en rioolheffing	973	973	973	973
77	7.4	Asbestdaken	100	100	100	100
78	7.4	Participatie bij warmtetransitie	150	150	150	150
79	7.4	Fysieke leefomgeving	40	40	40	40
80	7.4	Voedsel	40	40	40	40
		Totaal cluster 7. Volksgezondheid en milieu	**1.303**	**1.303**	**1.303**	**1.303**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
		Cluster 8. Volkshuisvesting, leefomgeving, stedelijke vernieuwing				
81	8.3	Legesinkomsten bouwvergunningen en welstand	-	1.052	1.052	1.052
82	8.3	Huisvestingsverordening	158	158	158	158
83	8.3	Kamerverhuur	50	50	50	50
84	8.3	Stedelijke vernieuwing op uitnodiging	50	50	50	50
		Totaal cluster 8. Volkshuisvesting, leefomgeving, stedelijke vernieuwing	**258**	**1.310**	**1.310**	**1.310**
		Financieel effect - ombuigingen programmabegroting 2025 - 2028	**11.032**	**16.970**	**18.963**	**20.069**

Het college heeft – naast bovenstaand pakket met 84 ombuigingen – nog eens ruim €8 miljoen aan potentiële ombuigingsmogelijkheden voor de raad inzichtelijk gemaakt. Om uiteenlopende redenen worden deze ombuigingsmogelijkheden echter niet aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Grofweg de helft van deze mogelijkheden zijn door het college gekwalificeerd als ‘oranje’; wat inhoudt dat ze theoretisch gezien mogelijk zijn, maar dat ze niet de voorkeur hebben van het college. De andere helft van deze mogelijkheden zijn door het college gekwalificeerd als ‘rood’; wat inhoudt dat het college deze opties sterk ontraadt. Op de volgende pagina’s worden zijn al deze 108 ombuigingsmogelijkheden van een tekstuele toelichting voorzien.

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingsmogelijkheden - niet voorgelegd	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
85	0.4	Bedrijfsrestaurant	-	-	184	184
86	0.61	OZB woningen met 5 procent verhogen (in plaats van 2,5)	335	335	335	335
87	0.61	OZB woningen met 10 procent verhogen (in plaats van 5)	670	670	670	670
88	0.62	OZB niet woningen met 2,5 procent verhogen	413	413	413	413
89	0.62	OZB niet woningen met 5 procent verhogen (in plaats van 2,5)	413	413	413	413
90	0.62	OZB niet woningen met 10 procent verhogen (in plaats van 5)	826	826	826	826
91	0.64	Hondenbelasting	321	321	321	321
92	0.8	Skatebaan	32	32	32	32
93	0.8	Stelpost Fietspakhuis Theaterkwartier	60	60	60	60
94	2.1	Veilig verkeer wijken	28	28	28	28
95	2.1	Beperken middelen voor onderhoud aan verhardingen	-	400	400	400
96	3.1	Versterken agrarische sector	48	48	48	48
97	3.4	Toeristenbelasting	100	100	100	100
98	5.1	Afbouw middelen sportstimulering	180	180	180	180
99	6.71	Maatwerkvoorzieningen	195	195	195	195
		Financieel effect - ombuigingensmogelijkheden - niet voorgelegd	**3.621**	**4.021**	**4.205**	**4.205**

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingsmogelijkheden - ontraden	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
100	0.4	Werving en selectie vast personeel	100	100	100	100
101	0.4	Beveiliging Stadhuis en Wigstraat	70	70	70	70
102	4.2	Beheer MFA's (geen weekend en avondopenstelling)	100	100	100	100
103	5.3	Cultuur - Geen nieuwbouw poppodium	375	375	375	375
104	6.1	Schuldhulpverlening MDF	-	200	200	200
105	6.1	Verzekering minima en chronisch zieken	-	759	759	759
106	6.72	Jeugdzorg knoppenplan - voorgestelde taakstelling verder verhogen	500	1.000	1.500	2.000
107	7.1	Gezondheidsbevordering	234	234	234	234
108	7.1	Subsidie Icare voor ontregelde gezinnen	143	143	143	143
		Financieel effect - ombuigingensmogelijkheden - ontraden	**1.522**	**2.981**	**3.481**	**3.981**

Onderwerp:	Lelystad Next Level
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.1 Bestuur

1

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	75	100	200
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**75**	**100**	**200**

Lelystad Next Level gaat over het aantrekken van voldoende en draagkrachtige inwoners om te voorzien in maatschappelijke, stedelijke voorzieningen en het beheer daarvan. Maar naast inwoners ook hoe de stad zelf en de voorzieningen op een correcte wijze meegroeien. Kortom hoe kan Lelystad integraal op een juiste manier ontwikkelen.

Er is in totaal €200.000 beschikbaar voor dekking van de programmakosten teneinde het uitvoeringsprogramma te realiseren en integraal het gesprek met Rijk en Provincie op te starten en te voeren. Er is recentelijk in de raad gesproken over concrete uitvoeringsafspraken. Het programma ondersteunt het samenhangend uitvoeren door de organisatie én de betrokkenheid bij en bijdragen aan de thema's door provincie en Rijk.

Bezuinigen betekent kiezen, prioriteren op thema's die het meest bijdragen aan de ontwikkeling en beheer van de stad en anders organiseren (zelf doen of laten doen, sturing). Opnieuw mogelijkheden bekijken om te koppelen aan going concern, integrale aanpak en sturing op de uitvoering. En wat de bijdragen van provincie en Rijk hieraan/hierin kunnen zijn.

Zonder deze inzet kan het programma geen volledige doorgang vinden en zullen de doelen op andere wijze behaald moeten worden. Waarbij met name het risico wordt gelopen dat een integrale ontwikkeling van de stad verminderd wordt. Ook een integrale afstemming met Rijk en Provincie zal zonder deze inzet op een andere wijze ingericht moeten worden. Voorgesteld wordt de programmakosten fasegewijs af te bouwen en de activiteiten te borgen in de lijn.

Onderwerp:	Ombudsfunctie
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.1 Bestuur

2

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	25	125	125	125
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**25**	**125**	**125**	**125**

De gemeenteraad heeft de wens om de ombudsfunctie voor haar inwoners te verbreden. Deze wens vindt zijn oorsprong in een amendement bij het rekenkamerrapport ‘Code Rood voor de jeugdzorg’ d.d. 25 januari 2022. Het amendement roept op om een ombudsfunctie in te richten voor de jeugdzorg waar zorgvragers terecht kunnen wanneer zij vastlopen in het systeem (toegang en regie) van de jeugdzorg. In het raadsakkoord 2022 - 2026 is de ambitie verbreed naar een ombudsfunctie voor gemeentelijke dienstverlening in brede zin. Op 6 februari jl. heeft de commissie bestuur, middelen en economie nagedacht over de wensen die de raad heeft over de invulling van een ombudsfunctie. Het beeld hierover blijft diffuus. Momenteel is een (raads)voorstel in de maak dat antwoord geeft op:

- de noodzaak van het versterken van de ombudsfunctie (op basis van een analyse van het huidig gebruik, een overzicht van alle kanalen die we al hebben als gemeente; inclusief het gebruik en eventueel de aanvullende behoefte).
- de eventuele vorm van deze ombudsfunctie (op basis van voor- en nadelen, kosten et cetera).

Voor de zomer wordt er een stand van zaken van de analyse naar de raad gestuurd, conform de eerder gedane toezegging. Het is een mogelijkheid om de ombudsfunctie niet te versterken, maar in plaats daarvan in te zetten op het verbeteren van de klachtafhandeling van de gemeente. De beschikbare

middelen kunnen hier – deels – voor worden ingezet in 2025. Met ingang van 2026 kunnen de reeds gereserveerde middelen vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo, teneinde een bijdrage te leveren aan de ombuigingsopgave.

Onderwerp:	Optimalisatie toegang klantcontactcentrum
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.2 Burgerzaken

3

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**-**	**100**	**100**

Deze ombuiging gaat om het anders gaan organiseren van de klant- toegang: “Doe het snel en in één keer goed: dit levert een hogere klanttevredenheid op en laat de kosten per klantcontact dalen!”

Huidige situatie:
Het Klant Contact Centrum – Werk Inkomen en Zorg (KCC-WIZ) ondersteunt meerdere teams binnen het sociaal domein wat betreft werkvoorbereiding en informatieverstrekking. Denk aan het teams aanvragen levensonderhoud, bijzondere bijstand en inburgering, team mutaties, team financiële administratie (uitkeringsadministratie en debiteurenbeheer), team WMO en team jeugd.

Team Belastingen: alles wat te maken heeft met gemeentelijke belastingen, komt hier terecht. Er wordt gefilterd tussen telefoontjes die te maken hebben met de betalingen hiervan (invorderingen) en de inhoudelijke vragen (heffingen). Op basis daarvan wordt met de juiste afdeling doorverbonden.

Afdeling telefonie ondersteunt meerdere teams anders dan het sociaal domein (werkvoorbereiding en informatieverstrekking): team burgerzaken, team belastingen, beheer openbare ruimte (BOR). Bij specialistischere vragen kan worden doorverbonden naar de afdeling. Voor de andere afdelingen of collega’s wordt er vrijwel altijd geprobeerd om direct door te verbinden.

Gewenste situatie:
Met een KCC (samenvoeging van telefonie en KCC-WIZ) geven we onder andere uitvoering aan de visie op dienstverlening. En geven we prioriteit aan het belang van klantcontact. In ons onderzoek zoeken we naar het juiste takenpakket, de benodigde applicaties, afbakening met backoffices (vakafdelingen), et cetera.

We maken een knip in de dienstverlening. Klanten (burgers, instellingen, bedrijven) kregen voorheen het product en de informatie daarover vanuit de vakafdeling (schaal 8 en hoger). Werkvoorbereiding en informatieverstrekking zouden door de ‘frontoffice’ (KCC schaal 6 en 7) uitgevoerd kunnen worden en voor meerdere afdelingen. Dit is een ombuiging waar veel voor ingeregeld moet worden; op termijn zal er een besparing worden gerealiseerd.

Onderwerp:	Opleidingen
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

4

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	300	300	300
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**300**	**300**	**300**

Er is in totaliteit ruim €0,9 miljoen beschikbaar voor opleidingskosten. Het is een mogelijkheid om dit budget met €300.000 naar beneden toe bij te stellen. Hier is echter wel kaderstelling voor noodzakelijk. Gevolg van het naar beneden toe bijstellen van het budget is dat er minder opleidingen gevolgd kunnen worden. Dit heeft een effect op het niveau van de medewerkers en de aantrekkelijkheid van de gemeente als werkgever.

Onderwerp:	Anders inzetten vierkante meters stadhuis
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

5

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	150	300	300
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**150**	**300**	**300**

Ondanks de groei van de organisatie zijn er in het stadhuis ook nog mogelijkheden voor verhuur aan derden (met name maatschappelijke organisaties - rekening houdend met de wet Markt en Overheid). Momenteel is een deel van de 5e verdieping (vleugel 5A) al beschikbaar voor verhuur. Het is mogelijk om (met name) de gehele 5e verdieping hiervoor beschikbaar te stellen. Het aantal werkplekken dat hiermee voor verhuur in aanmerking komt is 110 werkplekken. Momenteel zijn er 12 plekken al verhuurd en daarmee nog 100 beschikbaar.

Om dit te kunnen realiseren is een inspanning van diverse partijen noodzakelijk. Denk aan betrokken besturen en de contactpersonen binnen diverse maatschappelijke organisaties. Het niet meer beschikbaar hebben van (met name) de 5e verdieping voor de eigen organisatie kan weerstand opleveren en geeft minder ruimte voor eigen medewerkers voor bijvoorbeeld projecten, overleg en samenwerkingsplekken. De opbrengsten zullen wellicht deels aangewend moeten worden voor het financieren van de afschrijvingskosten behorende bij herinrichtingskosten. Daarnaast moet er nadrukkelijk gekeken worden naar andere mogelijkheden om de vierkante meters in het stadhuis anders te benutten. Denk aan verhuur van andere ruimtes dan de 5^{e} verdieping.

Onderwerp:	Centrale personeelsbudgetten - Banqueting en overige kosten
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

6

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	0	0	0	0
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Er is in totaliteit afgerond €0,4 miljoen beschikbaar voor diverse overige personeelskosten. Deze middelen worden ingezet als dekking voor zaken als teamuitjes, ambtsjubilea, vakliteratuur, catering en dergelijke. Voor wat betreft deze kosten geldt dat de druk op dit budget in de afgelopen jaren is toegenomen, met overschrijdingen tot gevolg. Er is kaderstelling nodig om de realisatie weer in overeenstemming met de begroting te krijgen.

In het komend halfjaar zal een interne richtlijn worden opgesteld, zodat voor ieder team helder is wat er aan teambudget beschikbaar is voor het bekostigen van het jaarlijkse teamuitje, ambtsjubilea, vakliteratuur en dergelijke. Ook wordt er een versobering toegepast op zaken als banquetingkosten, zoals lunch en cateringkosten (bijvoorbeeld voor vergaderingen die tijdens kantooruren op het stadhuis worden georganiseerd).

Deze versobering resulteert niet in een bijdrage in de ombuigingsopgave, maar zorgt ervoor dat er op rekeningbasis niet langer sprake zal zijn van een overschrijding. Wat er aan budget resteert is dan het minimale om team overstijgende kosten van dekking te voorzien.

Onderwerp:	Leveringen IT producten
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

7

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	100	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

Er zijn op basis van resultaten van het afgelopen jaar mogelijkheden om op verschillende begrotingsonderdelen een bezuiniging door te voeren. Het gaat dan om de kosten met betrekking tot gebruikerslicenties voor kantoorautomatisering en de werkplek / ondersteuning van centrale bedrijfsvoering onderdelen, waaronder het zaaksysteem. Deze bezuiniging gaat uit van een gelijkblijvende organisatie omvang qua in- en externe medewerkers (exclusief inflatie en overige prijsstijgingen).

Hierbij is het van belang om in de toekomst wel dekking beschikbaar te stellen voor prijsstijgingen (het Microsoft contract stijgt bijvoorbeeld met meer dan 10%). Ook wanneer de organisatie op onderdelen groeit zullen de licentiekosten toenemen, waarop te zijner tijd geanticipeerd zal moeten worden.

Onderwerp:	Ondersteuning IT producten
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

8

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	111	111	111	111
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**111**	**111**	**111**	**111**

De organisatie ondersteunen op het brede en complexe veld van IT is onveranderd moeilijk. Een expert zijn op al deze gebieden is onmogelijk. Bij complexe IT veranderingen (upgrades, uitfasering, overgang naar Cloud, uitrol organisatie brede producten, migraties) is ondersteuning van vitaal belang. Bovendien levert de inzet van externen die de handelingen veel vaker hebben gedaan vele voordelen op.

Daarnaast moet er voor de periode 2026 - 2030 rekening worden gehouden met de programmering van Lelystad Digitaal 2030 - het voldoen aan rechtmatigheid, waarvoor aanbestedingen in deze periode uitgevoerd moeten worden. Door het bezuinigen op dit begrotingsonderdeel zullen wij dit meer zelf, met eigen mensen, moeten oppakken en/of aanbestedingen uitstellen. De gevolgen zijn: minder kwaliteit en capaciteit voor trajecten, projecten, aanbestedingen en ontwikkeling. Dit vertaalt zich verder in langere doorlooptijden, minder totale capaciteit die ter beschikking kan staan van de organisatie en meer kans op het niet voldoen aan de rechtmatigheidsregel voor informatiesystemen.

Onderwerp:	Versobering tertiaire arbeidsvoorwaarden
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

9

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	75	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**75**	**100**	**100**

Er is sprake van een aantal tertiaire arbeidsvoorwaarden. Daar zijn een aantal versoberingen in door te voeren:

- Terugschroeven van vergoeding dienstreizen boven maximaal tarief (28 cent per kilometer terugbrengen naar 23 cent per kilometer - totaal besparing €22.000).
- Vakbondscontributie via het Individueel Keuze Budget (IKB) niet langer als optie aanbieden (totaal besparing €26.000).
- Stoelmassages niet langer aanbieden (totaal besparing €32.000). Deze kosten worden nu gedekt uit het arbobudget; echter door de kostenstijging arboarts levert deze versobering per saldo geen besparing op.
- Fruit op het werk (totaal besparing €15.000). Hiervoor geldt hetzelfde als het punt hierboven: deze kosten worden nu gedekt uit het arbobudget en door de kostenstijginig arboarts levert dit waarschijnlijk niet daadwerkelijk een besparing.
- Minder lunches en catering bij evenementen voor ambtelijke organisatie en (totaal besparing €25.000). Hiervoor worden in 2024 nieuwe richtlijnen opgesteld.
- Geen externe etentjes en recepties in verband met jubilea en afscheid. Niet meer extern vergaderen en lunchen en versobering teamuitjes (totale besparing €50.000).

Voorgesteld wordt in totaliteit €100.000 te bezuinigen en in overleg met de OR te bepalen welke keuzes gemaakt moeten worden.

Onderwerp:	Formatieve ombuigingen
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

10

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	400	800	1.200	1.200
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**400**	**800**	**1.200**	**1.200**

Een aantal ombuigingen die aan de raad worden voorgelegd bestaan voor een deel uit het aframen van personele inzet op de uitvoering van de desbetreffende activiteit. Daarnaast is er gekeken naar mogelijkheden om - in aanvulling daarop - een ombuiging door te voeren op de ambtelijke organisatie. Een aantal overwegingen spelen hierbij een rol.

1. Omvang gemeentelijke organisatie in relatie tot aantal inwoners

Het spreekt voor zich dat de omvang van het ambtelijk apparaat in verhouding moet staan tot het aantal inwoners. In afgelopen kadernota's is deze discussie meerdere malen gevoerd. Gemeenten van vergelijkbare grootte hebben een bezetting van 8,5 fte per 1.000 inwoners in 2023 (daar waar de formatie van Lelystad neerkomt op 8,1 fte per 1.000 inwoners).

In de programmabegroting 2023 - 2026 heeft de raad per amendement besloten om voor iedere 1.000 inwoners groei 4 FTE aan formatieruimte toe te voegen (in plaats van de afgerond 8 FTE die het college voorstelde, om gelijke tred te houden met de benchmark). Dit betekent dat - bij de huidige situatie - de verhouding van het aantal FTE in vergelijking met het aantal inwoners in de toekomst verder af zal nemen.

2. Aanvullende inzet om gewenste groei te realiseren

De raad heeft in de kadernota 2024 - 2027 besloten middelen beschikbaar te stellen voor het versnellen van de woningbouw, oplopend tot een bedrag van €800.000 structureel. Dit gaat nadrukkelijk om een andere discussie dan onder punt 1 is benoemd. In vergelijking met de benchmarkgemeenten heeft Lelystad namelijk een forse groeiambitie. Om als organisatie 'fit' te zijn voor de opgave wordt op verschillende sporen toegewerkt naar de versnelling gekoppeld aan groei in balans.

3. Druk binnen organisatieonderdelen / teams

In de afgelopen 10 jaar is de organisatie in relatieve zin sterk gekrompen. Ook op het vlak van leidinggevenden zijn er scherpe keuzes gemaakt, bijvoorbeeld door de laag afdelingshoofden tussen de directie en teamleiders weg te saneren. Inmiddels is duidelijk geworden dat de span of control voor de teamleiders - bij de huidige formatieruimte - te groot is. Op dit vlak is aanvullende inzet noodzakelijk, maar er is geen budgetruimte voor beschikbaar. Dat speelt in meer of mindere mate binnen alle organisatieonderdelen, zoals ook beargumenteerd onder punt 1 hierboven.

Resumerend

Zoals gezegd knelt het in de beschikbare capaciteit en workload. Het is tegelijkertijd echter ook zo dat - wanneer er offers in de stad gebracht worden - we ook als organisatie een maximale bijdrage willen leveren. Het zal wel betekenen dat niet alles meer kan. In de praktijk zal dat betekenen dat:

1. Een deel van de eerder toegevoegde formatiegroei weer zal worden afgeraamd, met toenemende druk op de organisatie als gevolg.
2. Dat er op een andere wijze invulling gegeven zal worden aan de gewenste groeiversnelling. De markt zal hierbij meer gaan voorstellen en de organisatie zet in op het werken met Nota's van Uitgangspunten en tenders. Verder zal het programmabureau van 'het nieuwe stadsdeel' (eerder ZuiderC) dit mogelijk moeten maken.
3. Knelpunten binnen de organisatie zullen zoveel als mogelijk intern opgelost moeten worden. Een taakstellende bezuiniging op de formatie van het fysieke domein zal via die weg bij moeten dragen aan het verbeteren en optimaliseren van werkprocessen en dus zelfs kunnen bijdragen aan de versnelling van de woningbouw en uitbreiding van de stad. Daarnaast zal er continue kritisch gezocht moeten worden naar mogelijkheden om op een slimme manier met de beschikbare formatie om te gaan. Ook op het vlak van inhuur blijft het nadrukkelijk van belang om kritisch te zijn en - daar waar mogelijk - zoveel mogelijk in te blijven zetten op vaste dienstbetrekkingen.

Onderwerp:	Budgetten college
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

11

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Lasten	82	82	82	82
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**82**	**82**	**82**	**82**

Een bezuiniging van in totaal €82.000 op de budgetten van het college met ingang van 2025. Deze bezuiniging is opgebouwd uit een drietal elementen:

Een bedrag van €40.000 wordt bezuinigd op de ondersteuning van het college. Dit zal voortaan volledig vanuit de bestaande formatie moeten komen en gaat dan met name om communicatie, bestuursadvies en bestuursondersteuning. De overige beïnvloedbare kosten bedragen €30.000 en worden gemaakt voor fotografie, bloemen en de lintjesregen (resp. €10.000 per jaar). Er zullen nieuwe werkafspraken gemaakt moeten worden over bloemwerk en de organisatie van de lintjesregen. Dit geldt ook voor de inzet van een externe fotograaf. Verder worden in de toekomst bij fotografie de mogelijkheden van AI ingezet. Dit levert samen een jaarlijkse besparing op van €2.000 met ingang van 2025.

Daarnaast is er €50.000 aan budget beschikbaar onder de noemer 'college onvoorzien'. Over 2022 is er €7.000 van dit budget ingezet, als bijdrage voor een reeks concerten in Flevoland van het Liatoshynsky Orchestra uit Kyiv. Over 2023 is er €25.000 van dit budget uitgegeven, als donatie voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië. Het beschikbare budget kan met €40.000 naar beneden toe bijgesteld worden, zodat er nog een totaalbedrag van €10.000 beschikbaar blijft om bij onvoorziene omstandigheden budget beschikbaar te hebben.

Onderwerp:	Terugbrengen kerstversiering
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

12

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	10	10	10	10
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**10**	**10**	**10**	**10**

Jaarlijks wordt het stadhuis in kersttijd versierd met een grote kerstboom, kleine kerstbomen op de etages en de Wigstraat en aanvullende versieringen. Kosten hiervoor zijn €15.000. Voorstel is om de versiering terug te brengen tot uitsluitend een boom in de hal van het stadhuis en hiermee een besparing te realiseren van €10.000. Het meebrengen van eigen kerstversieringen door medewerkers is en blijft in het kader van brandgevaar niet toegestaan.

Onderwerp:	Repro en mediabureau
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

13

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	70	70	70	70
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**70**	**70**	**70**	**70**

Op 1 januari 2021 is de Wet elektronische publicaties (Wep) van kracht. De Wep verplicht gemeenten om alle wettelijk voorgeschreven bekendmakingen, mededelingen, verordeningen en kennisgevingen via de applicatie Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP) te publiceren in een officieel elektronisch blad. Als service naar de inwoners en ondernemers worden deze bekendmakingen, etc. ook nog gepubliceerd in de Flevopost. Dit is niet meer nodig en daarbij zijn de kosten voor publicaties in de Flevopost de afgelopen jaren sterk gestegen. Komt nog bij dat de huis aan huis bezorging van de Flevopost al langere tijd in veel wijken niet meer plaatsvindt. Voorstel is om hiervoor geen ruimte meer af te nemen, waarmee een besparing van €70.000 wordt gerealiseerd.

Onderwerp:	Schoonmaak Stadhuis en Wigstraat
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

14

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	10	54	54	54
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**10**	**54**	**54**	**54**

Het huidige schoonmaakcontract (Stadhuis en Wigstraat) loopt nog tot 7 mei 2025. Mogelijkheid is om bij een volgende aanbesteding de frequentie van de avondschoonmaak te verlagen. Dit heeft wel als consequentie dat de schoonmaakbeleving lager wordt, kans op ongedierte toeneemt en gezondheidsklachten (meer stof etc.) kunnen toenemen. Daarnaast kan het vloeronderhoud en binnenglasbewassing worden teruggebracht naar één keer per jaar. Dit alles levert een besparing op van €54.000. Aandachtspunt blijft wel dat er jaarlijks geïndexeerd moet blijven worden, teneinde de beschikbare budgetten niet te overschrijden.

Onderwerp:	Datacommunicatie en telefoonkosten
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

15

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	70	70	70	70
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**70**	**70**	**70**	**70**

Het aangaan van een nieuw contract met onze mobiele provider naar aanleiding van een aanbesteding heeft geleid tot structurele lagere kosten. Bij een gelijkblijvende aantal medewerkers en "Internet of Things" die een mobiel abonnement behoeven is deze structurele bezuiniging van €70.000 structureel mogelijk.

Onderwerp:	Repro en printerkosten
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

16

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	30	30	30	30
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**30**	**30**	**30**	**30**

De afgelopen periode is naar voren gekomen dat het afdrukken van papieren documenten in populariteit is gedaald. Men gebruikt meer iBabs, Teams of Sharepoint om bestanden te lezen en direct van feedback te voorzien. Iedereen in de organisatie zal "papierluw" moeten werken om deze bezuiniging van €30.000 structureel uitvoerbaar te houden.

Onderwerp:	Inzet Huisadvocaat
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

17

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	30	30	30	30
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**30**	**30**	**30**	**30**

De inzet van rechtskundige dienstverlening door de huisadvocaat ziet hoofdzakelijk op verplichte rechtsbijstand in civielrechtelijke zaken en ondersteuning en advisering bij zeer complexe en juridisch specialistische dossiers. Het gaat hier om wettelijke taken met een beperkte beïnvloedbaarheid van het budget. Dit jaar gaat er een nieuwe aanbesteding plaatsvinden voor de uitbesteding van juridische werkzaamheden. Er kan een bezuiniging van €30.000 structureel worden gerealiseerd, maar alleen wanneer er nog kritischer wordt gestuurd op de kosten, meer wordt gestuurd op wanneer er gebruik wordt gemaakt van de huisadvocaat en er binnen de teams goed wordt gepland en nog meer gebruik gemaakt wordt van de reeds aanwezige juridische capaciteit.

Onderwerp:	Overige HR Software
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

18

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	20	20	20
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**20**	**20**	**20**

Er kan een bedrag van €20.000 als bezuiniging worden ingeboekt. Dit betekent dat de MAVIM software uit gefaseerd zal worden en de diverse processen opgenomen moeten worden in een ander systeem. Dit systeem is reeds in huis en dat zal op termijn uitgebreid worden, door deze software passend te maken voor procesmanagement.

Onderwerp:	Inkomsten deelnemingen
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.5 Treasury

19

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	200	200	150	150
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**200**	**200**	**150**	**150**

De gemeente ontvangt jaarlijks dividend van Alliander N.V. en een garantstellingsprovisie van HVC. Voor het dividend van Alliander is in de begroting een opbrengst van €450.000 begroot. De afgelopen jaren was de verwachting dat de bedrijfsresultaten van Alliander, en daarmee de winstuitkering, onder druk zouden komen te staan als gevolg van de toenemende investeringsbehoefte. Doordat ook de omzet meer stijgt dan verwacht - als gevolg van de toenemende elektrificatie - blijkt deze verwachting niet uit te komen.

In de afgelopen jaren is er tussen de €170.000 en €280.000 meer dividend ontvangen dan begroot. Alliander wil in gesprek met de aandeelhouders over het dividendbeleid, omdat volgens Alliander de dividenduitkering niet ten koste mag gaan van de benodigde investeringsruimte en wel maatschappelijk passend moet zijn. Hiervoor is een aanpassing nodig van het door de aandeelhouders vastgestelde dividendbeleid. Voorgesteld wordt de begroting 2025 – 2028 te actualiseren op dit punt.

Onderwerp:	OZB woningen met 2,5 procent verhogen
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.61 OZB woningen

20

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	335	335	335	335
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**335**	**335**	**335**	**335**

In z´n algemeenheid geldt dat elke verhoging van het tarief van de OZB woningen met 1% leidt tot een meeropbrengst van €134.000. Een verhoging van €2,5% leidt dan tot een meeropbrengst van €335.000 structureel op het vlak van de OZB woningen.

Het tarief voor woningen (eigenaren) bedraagt in 2024 0,1193%. De gemiddelde eigenarenaanslag OZB voor een woning met een gemiddelde waarde van €322.000 bedraagt dan €384,00. Iedere stijging met 1% komt gemiddeld dus neer op een verhoging van €3,84 van de ozb aanslag voor woningen.

Qua woonlasten (ozb,afval,riool) staat gemeente Lelystad landelijk op plek 280, waarbij plek 1 de goedkoopste en plek 345 de duurste gemeente is. Voorgesteld wordt de opbrengst op het vlak van de OZB woningen met 2,5% te verhogen.

Onderwerp:	Uitvoering heffing en invordering gemeentelijke belastingen
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.61 OZB woningen

21

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	0	0	0	0
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor een aantal gemeenten, waaronder bijvoorbeeld Dronten, en voor waterschap Zuiderzeeland verzorgt GBLT de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De kosten per inwoner bedragen ca € 17 (Dronten) per inwoner, wat op het eerste gezicht lager ligt dan de kosten per inwoner in Lelystad. Voorgesteld om een onderzoeksopdracht uit te voeren naar mogelijkheden om de uitvoering van heffing en invordering over te dragen. Enerzijds om een goed beeld te krijgen van de huidige situatie en de daarbij behorende kosten. Anderzijds om te onderzoeken of uitvoering extern inderdaad goedkoper kan.

Onderwerp:	Uitvoeringskosten bezwaar (incl proceskostenvergoeding)
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.61 OZB woningen

22

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	170	170	170
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**170**	**170**	**170**

In 2024 zijn er een aantal zaken gewijzigd wat betreft de hoogte van de proceskosten in de bezwaarfase. De hoogte van de proceskostenvergoeding voor een WOZ-dienstverlener (in de wet: beroepsmatig verleende rechtsbijstand) is per 1 januari 2024 nog maar 25% van het bedrag uit het Besluit proceskosten bestuursrecht. (Bron: Artikel 30a lid 1 Wet WOZ).

In 2024 gaan we uit van 1762 bezwaarschriften, waarvan ruim 1000 bezwaren zijn ingediende door No Cure No Pay (NCNP) bedrijven. De verwachting is dat 40% hiervan in aanmerking komt voor kostenvergoeding, waarmee het begrote bedrag neerkomt op circa €68.000. In de begroting is hiervoor €178.000 begroot. Door deze wetwijziging kan hierop €110.000 worden ingeboekt als besparing.

Daarnaast zijn er maatregelen getroffen om de stijgende uitvoeringskosten door de sterke toename van het aantal bezwaren en de externe uitbesteding om te buigen naar inzet van eigen medewerkers/taxateurs. Hierdoor kan een verwachte besparing gerealiseerd worden van in ieder geval €60.000.

Onderwerp:	Verhogen parkeerbelasting
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.63 Parkeerbelasting

23

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	500	500	500	500
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**500**	**500**	**500**	**500**

De tarieven voor parkeren in Lelystad zijn relatief laag. Dat geldt voor het uurtarief alsook voor de vergunningen en abonnementen. Daarnaast zijn de parkeertarieven sinds 2019 niet meer gecorrigeerd voor inflatie. De inkomsten kunnen verhoogd worden door de tarieven te verhogen of door de betaaltijden te verruimen. De potentiële inkomsten zijn afhankelijk van de verhoging van de tarieven.

Verhoging van het uurtarief van €1,60 naar €2,00 (+25%) leidt tot €400.000 extra inkomsten. Inschatting is dat verhogen van de tarieven van abonnementen en vergunningen nog eens €100.000 op zal leveren. Een andere optie is het vergroten van het gebied met betaald en/of vergunning parkeren (denk aan de gratis parkeermogelijkheden rondom het centrum te verminderen). Dergelijke opties zullen verder uitgewerkt moeten worden om een beter beeld te geven van de mogelijkheden op dit vlak. Het is ook mogelijk om de tarieven te verhogen met een percentage dat hoger ligt dan de inflatie in de afgelopen jaren. In dit ombuigingsvoorstel blijft de verhoging beperkt tot een correctie voor inflatie over de afgelopen jaren.

Onderwerp:	Ramen ruimte onder plafond BTW compensatiefonds
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

24

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	1.192	1.192	1.192	1.192
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**1.192**	**1.192**	**1.192**	**1.192**

Gemeenten zijn in 2023 €573 miljoen onder het plafond van het BTW compensatiefonds gebleven. Conform afspraak met het Rijk wordt deze niet benutte ruimte jaarlijks toegevoegd aan de algemene uitkering, die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds. De financieel toezichthouder staat het gemeenten toe om de ruimte onder dit plafond uit het voorgaande jaar als structureel dekkingsmiddel mee te nemen in de meerjarenraming. Hierbij wordt gemeenten geadviseerd om hierbij voorzichtigheid te betrachten, aangezien de ruimte onder het plafond ook lager uit kan vallen in de komende jaren.

Gemeente Lelystad raamt de ruimte onder het plafond ook al structureel dekkingsmiddel. Op basis van de septembercirculaire 2023 werd de ruimte onder het plafond nog becijferd op een bedrag van €359 miljoen. De toename van de ruimte onder het plafond in de meicirculaire 2024 komt neer op €214 miljoen, wat voor Lelystad een extra algemene uitkering van €1.192.000 structureel zou betekenen. Er zit een risico in om deze ruimte onder het plafond in volle omvang te ramen, maar in lijn met het VNG begrotingsadvies wordt voorgesteld dit wel te doen. Belangrijkste argument hierachter is dat het daarmee wordt voorkomen dat door voorzichtigheid het noodzakelijk wordt op andere terreinen harde bezuinigingen door te voeren. Dat is een politieke afweging.

Onderwerp:	Geen gemeentelijke bijdrage Lelypas
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.8 Overige baten en lasten

25

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	0	0	0	0
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

De Lelypas kan niet bestaan zonder financiële ondersteuning van de gemeente Lelystad. Voor de huidige pas is op jaarbasis €95.000 van de gemeente nodig. Uit onderzoek dat ingesteld is naar aanleiding van de raadsmotie van 14 november 2023 blijkt dat het toevoegen van gemeentelijke regelingen aan de Lelypas leidt tot een kostenverhoging voor het in stand houden van de Lelypas. Het gaat om een bedrag van €200.000 op jaarbasis.

De raad wordt voor het zomerreces in een raadsinformatienota geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek. In verband met de ombuigingsopgave wordt voorgesteld de Lelypas niet te continueren. Met dit besluit worden geen structurele middelen vrijgespeeld om bij te dragen aan de ombuigingsopgave; er ontstaat echter wel duidelijkheid dat er in de toekomst geen gemeentelijke middelen zullen worden aangevraagd (die het begrotingstekort weer doen toenemen).

Onderwerp:	Indexatie materiële budgetten gemeentebegroting
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.8 Overige baten en lasten

26

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	1.800	1.800	1.800	1.800
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**1.800**	**1.800**	**1.800**	**1.800**

In de loop van 2022 is de inflatie sterk opgelopen, met als gevolg diverse financiële knelpunten - waar in de programmabegroting 2023 - 2026 zo goed als mogelijk op is geanticipeerd. Enerzijds door het actualiseren van de beschikbare budgetten bij significatie prijsstijgingen (denk aan de actualisatie van de energiebudgetten en de kosten voor het groenonderhoud). Anderzijds door het reserveren van middelen om de begroting en gesubsidieerde instellingen te kunnen compenseren voor deze prijsstijgingen.

Met ingang van 2024 wordt de reguliere systematiek weer gehanteerd, waarbij het indexpercentage voor het komende begrotingsjaar wordt berekend op basis van de percentages zoals begin maart door het CPB worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP). Vanuit de reservering voor tranche 2024 resteert er nog een bedrag van €3.686.733 voor de compensatie van budgetten binnen de bedrijfsvoering en het fysieke domein (de budgetten van de gedecentraliseerde taken binnen het sociaal domein zijn reeds gecompenseerd voor inflatie).

Door zeer kritisch te zijn in de verdeling van deze middelen moet het mogelijk zijn om eenmalig een structureel bedrag vrij te spelen (inschatting op dit moment is de helft van het beschikbare bedrag, wat neerkomt op €1.800.000 structureel). In deze exercitie zal gekeken worden naar de mate waarin de diverse budgetten onder druk zijn komen te staan als gevolg van prijsverhogingen in 2024 en alleen die budgetten te compenseren voor inflatie waarbij dit echt niet anders kan. Dit betekent concreet:

- Budgetten waar wellicht nog sprake was van enige onderbesteding krijgen er niks bij (door de prijsstijgingen zal de onderbesteding die er nog was verdwijnen).
- Budgetten waarop in enige mate gestuurd kan worden moeten via die weg binnen budget blijven.

Aandachtspunt hierbij is dat de raad ook over deze optie nadenkt in het besluitvormingsproces van de kadernota 2025 - 2028. Het spreekt voor zich dat deze optie niet steeds opnieuw kan worden ingezet,

omdat dit onherroepelijk zal leiden tot overschrijdingen bij de jaarrekeningen / ongewenste situaties in de uitvoering / het verwijt dat de organisatie niet in control is. Na het doorvoeren van deze ombuiging zal er weer voldoende moeten worden geïndexeerd, ook al kost dit budgetruimte. Op het moment dat er dan een begrotingstekort resteert zullen er op inhoud keuzes gemaakt moeten worden over wat wel / niet meer wordt gedaan.

Onderwerp:	Motiemarkt en kindermotiemarkt
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.8 Overige baten en lasten

27

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	200	200	200	200
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**200**	**200**	**200**	**200**

Op de Motiemarkt kunnen inwoners, wijken, verenigingen, enzovoorts, hun ideeën voor de stad promoten. Het idee wordt, als er voldoende belangstelling is, door raadsleden omgezet in een motie. Met een vooraf vastgesteld budget wordt er vervolgens gestemd over alle moties. Bij een meerderheid worden de ideeën uitgevoerd. Van het begin tot het einde werken raadsleden samen met de inwoners om ideeën om te zetten naar moties. Er wordt ieder jaar een motiemarkt georganiseerd, waarvoor €150.000 aan budget beschikbaar is. Ook wordt er inmiddels voor de tweede keer een kindermotiemarkt georganiseerd, waarvoor €50.000 beschikbaar is. Het is een overweging om hier - gezien de financiële situatie - niet langer uitvoering aan te geven. In de bespreking van de kadernota 2025 – 2028 is deze optie ook reeds door enkele fracties als een mogelijkheid ingebracht.

Onderwerp:	Stelpost MRA
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.8 Overige baten en lasten

28

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	10	10	10	10
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**10**	**10**	**10**	**10**

Een jaar of vijf geleden is er via een amendement €10.000 in de begroting gezet, ter dekking van toekomstige investeringen in MRA verband. Vervolgens is er nooit aanspraak gemaakt op deze middelen, wat maakt dat nu wordt voorgesteld deze stelpost vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Onderwerp:	Openbare orde en veiligheid
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.8 Overige baten en lasten

29

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**50**	**50**	**50**

De uitvoering van het door de raad vastgestelde Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 en de andere taken in het kader van openbare orde en veiligheid bestaan hoofdzakelijk uit wettelijke taken. Ook heeft

de raad in het raadsakkoord extra gelden beschikbaar gesteld ten aanzien van de buurtschouw, de aanpak van ondermijning en de aanpak van cybercriminaliteit.

Desondanks kan er door slimmer samen te werken met partners €50.000 worden bezuinigd. Hierbij is het van belang te benadrukken dat de aanpak van de toenemende cybercriminaliteit onverminderd doorgang zal vinden. Dit geldt ook voor de aanpak van ondermijning en de maatregelen die getroffen moeten worden bij explosies bij woningen en jeugdoverlast.

Onderwerp:	Energie
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

30

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	0	0	0	0
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

De afgelopen jaren zien we verschillende ontwikkelingen die een enorm effect hebben op onze energiekosten. We hebben grote ambities op het gebied van duurzaamheid en daarnaast zorgt de onstabiliteit in de wereld voor grote fluctuaties in en stijgingen van energietarieven. Dit zien we terug bij de directe kosten (leveringen) maar ook bij de indirecte kosten (belastingen en vastrecht). Om hier - ook in de begroting - tijdig op in te spelen is het goed om hier binnen de gemeente één regievoerder verantwoordelijk te maken voor de inkoop van energie. Een regievoerder is er nu niet en dat was tot voor enkele jaren terug ook niet echt een probleem, omdat de tarieven (en daarmee ook de kosten) redelijk stabiel waren.

De kosten worden begroot, betaald en verantwoord in 23 begrotingsproducten, waardoor effecten en het resultaat daarvan niet altijd direct zichtbaar zijn of worden. Daarnaast worden investeringen gedaan om energiekosten te besparen maar het effect hiervan wordt niet direct zichtbaar of verwerkt in de begroting. Vaak kan dit ook niet omdat voordelen teniet worden gedaan door stijgende (vaste) lasten.

Recent is de uitvraag gedaan voor de inkoop van energie voor 2026 en 2027 en daar kwam wederom HVC als voordeligste uit de bus en kan dus inbesteed worden. Openbaar aanbesteden heeft op dit moment nog geen toegevoegde waarde, maar zou eventueel in de toekomst overwogen kunnen worden op het moment dat hier financieel voordeel te behalen is.

Daarnaast zou, naast het eigen gebruik, ook gekeken kunnen worden hoe energie meer kostendekkend (vastrecht, levering en exploitatie) doorbelast kan worden naar derden (huurders/ gebruikers van gemeentelijk vastgoed en gebruikers van stroomkasten in de openbare ruimte). Doordat het nu soms onderdeel uit maakt van de huur en versnipperd is in de begroting en het resultaat van (overschrijdingen/ tekorten) wordt verantwoord per product binnen een taakveld (conform de BBV) is er geen goed beeld over het gebruik, de kosten en baten in relatie tot de begroting en de invloed die we daar zelf op hebben.

Deze 'ombuiging' levert geen bijdrage aan de ombuigingsopgave, maar door dit op deze wijze in te steken (regievoering, mogelijkheden tot doorbelastingen) kan het tekort dat zich nu voordoet naar beneden toe worden gebracht, zodat er op termijn geen nadeel meer optreedt.

Onderwerp:	Groot onderhoud woongebieden
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

31

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	1.000	1.000	1.000
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Voor het duurzaam in stand houden van de openbare ruimte vind er periodiek een herijking van de meerjarenraming KSP plaats. Een meerjarenraming is een theoretische berekening waarmee dit op basis van kostenkengetallen wordt aangetoond. Dezelfde kostenkengetallen vormen de basis voor de budgetramingen voor de uitvoering van het groot onderhoud.

In de kosten kengetallen voor de woongebieden wordt in de berekening uitgegaan van 16% VAT kosten (Voorbereiding - Administratie - Toezicht) en het in goede staat terug brengen van de openbare ruimte. Mede naar aanleiding van een door de raad aangenomen motie waarin wordt opgeroepen om breeduit te communiceren voor de start van groot onderhoud in de wijk en de bewoners inspraak en medezeggenschap te geven over de te verrichten werkzaamheden zijn de VAT kosten in de woongebieden opgelopen tot ver boven de 30% en soms wel 40%. Naast deze VAT kosten komen daar de kosten voor het uitvoeren van bewonerswensen/ verzoeken en invulling geven aan beleidsambities zonder dekking nog bij.

Door in uitgangspunt, na besluitvorming weer te gaan werken vanuit de basis waar groot onderhoud voor bedoeld is "herstraten met kleine functionele aanpassingen" en bewoners te informeren en consulteren kan een besparing gerealiseerd worden op de inzet van personeel (€440.000) en op de uitvoeringskosten (€560.000) per jaar.

Voor alle overige zaken zal, in het tijdsbestek van de programmering (4 jaar), dekking op een andere wijze geregeld moeten worden. Voorbeelden hiervan zijn het gebiedsplan Lelystad Oost en het Stationsgebied West.

Onderwerp:	Kabels en Leidingen
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

32

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-100	-100	-100
Baten	-	150	150	150
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**50**	**50**	**50**

Voor het leggen van kabels en leidingen in Lelystad is in 2017 een (AVOI) Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren Lelystad vastgesteld. Op basis hiervan worden legeskosten in rekening gebracht bij nutsbedrijven. Na het vaststellen van de tarieven in 2017 zijn deze jaarlijks geïndexeerd, maar wijken inmiddels behoorlijk af van omliggende gemeentes.

Met de te verwachten ingrepen in de ondergrondse infrastructuur, als gevolg van de energietransitie, in de komende jaren, zou het goed zijn zowel de verordening als de tarieven te actualiseren. We zien nu al een toename in het aantal aanvragen waardoor meer capaciteit nodig is om alle aanvragen af te handelen en toezicht te houden op de correcte uitvoering, conform de vergunning. Daarom heeft dit voorstel een effect op zowel de baten als de lasten. Er kan gekeken worden of er mogelijke subsidieregelingen zijn die kosten voor inzet met betrekking tot de energietransitie kunnen reduceren.

Onderwerp:	Kwaliteit openbare ruimte
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

33

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	75	75	75
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**75**	**75**	**75**

De gemeente Lelystad kent voor verschillende deelgebieden verschillende kwaliteitsniveaus. Deze zijn door de raad, als onderdeel van de ICL-evaluatie, op 28 april 2020 vastgesteld. Op hoofdlijnen is het kwaliteitsniveau vastgesteld op C-niveau met uitzondering voor het Centrum (A) en Subcentrums (B). Er bestaat ook een beeldkwaliteit D, maar dit kwaliteitsniveau is alleen bedoeld om in metingen te kunnen bepalen dat niveau C niet gehaald wordt. Lager dan C is als kwaliteitskader dus niet mogelijk.

Er zit nog enig bezuinigingspotentieel in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte op die locaties waar het kwaliteitsniveau hoger is vastgesteld dan C (Centrum; A en Subcentrums; B). Deze gebieden onderscheiden zich van de rest, ze zijn klein en het aantal bezoekers is er groot. Dit geldt ook voor de impact die het zal hebben als daar de kwaliteit over de volle breedte naar beneden wordt bijgesteld, terwijl het bezuinigingspotentieel er, door de beperkte omvang, relatief laag is.

Bij het verlagen van de kwaliteitsniveaus in de A en B locaties zal er ook sprake moeten zijn van herinrichting van het groen. De huidige inrichting (rozen en vaste planten) zal deels vervangen moeten worden door soorten die beter aansluiten bij de nieuwe kwaliteitskaders. Dit vraagt om een extra investering. Met een gedeeltelijke bijstelling, op alleen verhardingen, door A locaties te verlagen naar B en B locaties te verlagen naar C kan een resultaat behaald worden van €175.000.

Het effect van dit besluit is dat de eerste GO maatregel 5 jaar later plaatsvind en verhardingen er in die periode minder vlak en netjes bijliggen. Er is, omdat we binnen de bestaande kwaliteitsambities handelen, geen risico op wettelijke aansprakelijkheid.

De grootste bezuiniging die op beheer en onderhoud behaald kan worden is door bij het realiseren van ambities ook goed na te denken over het beheer en onderhoud en de daarbij behorende structurele kosten. Als het er eenmaal ligt zal het ook duurzaam in stand gehouden moeten worden. Dan is bezuinigen op beheer, zonder structuuringrepen, bijna niet mogelijk. Voorgesteld wordt om bij iedere ambitie die wordt voorgesteld meer aandacht te besteden aan de financiële paragraaf en daarin, naast de incidentele middelen, ook de structurele kosten die er aan verbonden zijn in beeld te brengen en te betrekken in de afweging.

Onderwerp:	Onderhoud regionale fietsverbindingen
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

34

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	10	10	10
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**10**	**10**	**10**

In de Wet Herverdeling Wegen is aan de hand van verkeersplanologische criteria vastgesteld welke wegen in beheer dienen te zijn bij het Rijk, bij de provincies en bij de gemeenten. Uitgangspunt bij de toenmalige herverdeling was dat het Rijk verantwoordelijk is voor wegen die verbindingen vormen van nationaal belang. Hiertoe werd het Rijkswegenplan 1984 nagenoeg ongewijzigd overgenomen. Vervolgens werden provinciale wegennetten, met wegen die verbindingen vormen van bovenregionaal belang, voor zover niet in beheer bij het Rijk, en regionaal belang vastgesteld. De overige wegen dienden in beheer bij gemeenten te zijn.

Deze lijn zou, in Flevoland, ook gevolgd kunnen worden voor regionale fietsverbinden. Dan zou het beheer van deze fietspaden niet bij de verschillende lagere overheden maar bij de provincie komen te liggen. We zien al jaren dat de provincie met incidentele middelen enorme bedragen investeert in deze regionale netwerken waarbij de lagere overheden opdraaien voor de structurele beheerkosten.

De provincie geeft in haar eigen beleidsdocumenten aan dat zij een verantwoordelijkheid hebben voor deze verbindingen. Het wordt tijd dat de provincie die verantwoordelijkheid, wat het beheer betreft tot aan de bebouwdekomgrens, ook gaan nemen en dragen. Het gaat hierbij om de volgende netwerken:

- Hoogwaardige fietsroutes
- Snelfietsroute MRA (Amsterdam - Lelystad)
- Regionale utilitaire fietsroutes
- Regionale recreatieve fietsroutes

De overige fietspaden komen of blijven in beheer en onderhoud bij de lagere overheden. Dit zou ook opgelost kunnen worden met een structurele bijdrage van de provincie, voor het duurzaam in stand houden van deze fietspaden. Net zo als dat de gemeente een structurele bijdrage levert aan de beheerkosten van het Kitesurfstrand. Als gemeente hebben we in het buitengebied nu 126.000m2 fietspad in beheer waarvan een deel onderdeel is van regionale fietsverbindingen. Beheerkosten nu zijn circa €200.000.

Onderwerp:	Openbare verlichting
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

35

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	10	10	10	10
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**10**	**10**	**10**	**10**

Openbare verlichting draagt bij aan de verkeersveiligheid en aan de veiligheid op straat maar het hebben of realiseren van openbare verlichting is geen wettelijke taak. Er zijn binnen de gemeente Lelystad geen heldere kaders over waar openbare verlichting wel of niet wordt toegepast en als het wordt toegepast met welk doel het er staat. Dit wordt keer op keer per te ontwikkelen gebied of locatie opnieuw bepaald. Ditzelfde geldt voor de toepassing van lichtmasten en armaturen. Een helder afwegingskader over wat we wel en niet verlichten kan als uitgangspunt dienen voor beoordeling van de huidige openbare verlichting en voor nieuwe ontwikkelingen.

Het gevolg hiervan kan op termijn zijn dat er openbare verlichting wordt verwijderd waar het nu wel staat maar ook openbare verlichting komt waar het nu niet staat.

De overstap naar energiezuiniger led verlichting is reeds ingezet en zal in 2024 worden afgerond een mogelijk besparing hierop is dus reeds gerealiseerd. Bij toekomstige vervangingen van armaturen valt hier nog een extra besparing te behalen op de energiekosten door armaturen standaard te voorzien van een dimprotocol.

Er wordt op dit moment onderzocht of er mogelijkheid is om de openbare verlichting iedere dag iets korter te laten branden. Indien wettelijk en technisch mogelijk zou dat een beperkte verlaging op de energiekosten betekenen en eventueel het iets langer kunnen doorbeheren van de armaturen in verband met minder branduren per jaar gedurende de technische levensduur van het armatuur.

Er kan onderzocht worden of er locaties zijn binnen Lelystad waar de openbare verlichting op bepaalde tijden geheel uitgeschakeld kan worden of zelfs geheel verwijdert zou kunnen worden. Tevens kan ervoor gekozen worden om de openbare verlichting op de dreven niet op volle sterkte aan te laten branden, maar gebruik te maken van de dimfunctie in het armatuur. In het verleden is er ooit voor gekozen om deze armaturen ongedimd aan te brengen. Het is niet de verwachting dat de verkeersveiligheid hier hinder van ondervindt.

Onderwerp:	Inperken directieketen (gebouwen)
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

36

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	25	25	25
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**25**	**25**	**25**

Betreft een besparing op de standplaatsen van toezichthouders op projecten. Er worden tijdens de aanbesteding directieverblijven beschikbaar gesteld om zo toezichthouders te voorzien van een standplaats op het project. Het inzetten van directieverblijven vergroot de betrokkenheid tussen partijen en het project en het draagt bij aan een goede samenwerking tussen aannemer, gemeente en inwoners van een project. De keus ligt voor om de directieverblijven in te perken.

Gevolg:
Er wordt een keuze gemaakt om langlopende projecten (stedelijke ontwikkeling) wel te blijven voorzien van directieverblijven. En in het aantal verblijven in de grootonderhoud-projecten sterk te beperken. Een toezichthouder is dan genoodzaakt meer tijd te besteden aan reistijd van- en naar de projecten en is minder op het project aanwezig. De foutmarge van het project neem hierdoor toe en ook de tijd om adequaat tot een oplossing te komen zal afnemen. De toezichthouder als vertegenwoordiger van de gemeente is minder zichtbaar op projecten voor vragen van inwoners en als sparringpartner voor de aannemer.

Onderwerp:	Werkzaamheden niet meer in de nacht
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

37

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	70	70	70
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**70**	**70**	**70**

Het betreft een besparing op het uitvoeren van projecten in de nachtelijke uren. Op hoofdwegen en belangrijke verkeersaders wordt vaak gekozen voor een uitvoering in de nachtelijke uren. Dit is bevorderlijk voor de doorstroming en beschikbaarheid van het openbaar vervoer en voor de bereikbaarheid van inwoners en bedrijven. Als gevolg van deze bezuiniging zal het overgrote deel van het werk overdag worden uitgevoerd. Ook op de hoofdwegen en drukkere verkeersaders. Dat heeft tot gevolg dat doorstroming van verkeer wordt beperkt en er meer overlast wordt ervaren. Inwoners en bedrijven zijn overdag dus minder tot slecht bereikbaar en er zullen langere omrijdroutes worden ingesteld om het verkeer af te wikkelen. Dit zal leiden tot minder begrip voor de activiteiten en meer klachten van inwoners en openbare vervoerders.

Onderwerp:	Avondvierdaagse over de dreven
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

38

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	23	23	23	23
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**23**	**23**	**23**	**23**

Bezuinigen op dit budget kan gedaan worden door het volledige bedrag niet meer beschikbaar te stellen. Dit heeft tot gevolg dat de laatste etappe van de avondvierdaagse niet meer over de dreven gehouden kan worden. Hiermee wordt gebroken met een Lelystadse traditie en zal de organisatie van de avondvierdaagse de laatste etappe anders in moeten vullen.

Onderwerp:	Laadpalen elektrisch
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

39

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	26	26	26	26
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**26**	**26**	**26**	**26**

Dit budget wordt ingezet voor onderzoek naar de locatie van laadpalen, participatie en het laten plaatsen van laadpalen in het kader van afspraken met MRA elektrisch. Ook worden de laadpalen in de parkeergarages vanaf 2024 vanuit dit budget onderhouden, omdat er geen specifiek budget voor beschikbaar is. Vanuit MRA elektrisch wordt gewerkt aan een aanbesteding hiervoor maar de verwachting is dat dit nog 1 tot 2 jaar duurt. Zolang zal onderhoud aan laadpalen in parkeergarages betaald moeten worden vanuit dit betreffende budget. Via het plaatsen van elektrische laadpalen wordt een bijdrage geleverd aan een duurzamer verkeer. Door te bezuinigen op dit budget zal het niet mogelijk zijn laadpalen te laten plaatsen of te onderhouden.

Onderwerp:	Bataviahaven
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.3 Recreatieve havens

40

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**50**	**50**	**50**

Het beheer en onderhoud van de Batavaiahaven wordt uitgevoerd, in de vorm van een Dienstverleningsovereenkomst (DVO), door de stichting Bataviahaven. Eind 2023 liep de DVO af en deze is met een jaar verlengd. In 2024 vind er een onderzoek plaats naar de organisatievorm welke het beste past bij het beheer en onderhoud van een eigen gemeentelijke recreatieve haven (Bataviahaven). Eén van de geformuleerde uitgangspunten voor dit onderzoek is een kostendekkende exploitatie in de gemeentelijke begroting.

In de begroting loopt de exploitatie (uitvoeringskosten en personeel) nu €166.000 negatief. Of een kostendekkende exploitatie, met de huidige doelstellingen mogelijk is, in de huidige of met een andere organisatievorm zal het onderzoek uit moeten wijzen. Vooruitlopend daarop wordt met ingang van 2026 een bedrag van €50.000 ingeboekt.

Onderwerp:	Haltes en toegankelijkheid
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.5 Openbaar vervoer

41

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	25	25	25	25
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**25**	**25**	**25**	**25**

In het raadsakkoord is €50.000 structureel beschikbaar gesteld om het gebruik van het openbaar vervoer te bevorderen. Dit geld wordt gebruikt om bushaltes bereikbaar en toegankelijk te houden voor alle gebruikers met voldoende verlichting, beschutting en zitplaatsen. Overweging is om de helft van het beschikbaar gestelde budget weg te bezuinigen. Daarmee kan wel verder worden gewerkt aan dit deel van het raadsakkoord, maar kunnen er minder maatregelen getroffen worden.

Onderwerp:	Werkbudgetten economie
Cluster:	3. Economie
Taakveld:	3.1 Economische ontwikkeling

42

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	32	32	32	32
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**32**	**32**	**32**	**32**

Voor horeca, economie algemeen en acquisitie (alsmede accountmanagement) zijn verschillende werkbudgetten voorhanden. Voorgesteld om in totaliteit een structurele ombuiging ter grootte van €32.000 door te voeren op dit vlak.

Horeca

Ter uitvoering van het nieuwe horecabeleid is een budget van € 20.900 beschikbaar. Voorgesteld wordt om op dit budget voor €5.900 te bezuinigingen.

Economisch beleid algemeen

Met het budget ten behoeve van economisch beleid worden de ontwikkelingen in de stedelijke economie gemonitord. Deze middelen stellen de gemeente in staat om onderzoek te doen en in te spelen op actualiteiten. Voorgesteld wordt dit budget terug te brengen van €81.951 tot €65.000.

Economische Acquisitie

Met ingang van 2025 kan het budget voor economische acquisitie worden teruggebracht van €68.959 tot €60.000.

Onderwerp:	Onderwijshuisvesting - Uitvoeringsplanning
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.2 Onderwijshuisvesting

43

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	860	560	575
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**860**	**560**	**575**

Het IHP meerjarenplan is door de raad vastgesteld en loopt tot 2027. Het merendeel van de projecten is in uitvoering. Dat is of de voorbereidingsfase of de bouwfase, afhankelijk van het project. De laatste projecten die nog opgestart moeten worden zijn de nieuwbouw (NB) van de Albatros en de nieuwbouw

(NB) van het oude gedeelte van de Boeier. De huidige planning is dat deze twee projecten grotendeels zullen overlappen.

Voor de uitvoering van de projecten NB Albatros en NB Boeier is vervangende huisvesting nodig. Als wissellocatie voor de nieuwbouwprojecten heeft de gemeente Lelystad de beschikking over een schoolgebouw. Dit schoolgebouw wordt momenteel gebruikt door basisschool de Kring, zij lopen voor in het traject rondom nieuwbouw. Nadat de nieuwbouw van de Kring gereed is, is het gebouw beschikbaar voor de volgende basisschool die tijdelijke huisvesting krijgt.

Omdat de NB Albatros en NB Boeier grotendeels overlappen is ook tijdelijke huisvesting nodig. Momenteel is deze tijdelijke huisvesting geraamd voor de Boeier en verwerkt in het IHP als kostenpost. Echter door het aanpassen van de planning, waarbij de projecten NB Albatros en NB Boeier opvolgend zijn in plaats van gelijktijdig kan er aanzienlijk bespaard worden door het niet maken van de kosten voor tijdelijke huisvesting.

Onderwerp:	Onderwijshuisvesting - Architectuur
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.2 Onderwijshuisvesting

44

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	15	21
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**-**	**15**	**21**

In 2019 is het beleidskader Onderwijshuisvesting p.o. vastgesteld, waarin is bepaald dat nieuw te realiseren schoolgebouwen worden gerealiseerd conform het zogenoemde scenario 'groen en onderscheidend'. Om dit mogelijk te maken heeft de raad een bijbehorend budget per m2 vastgesteld. Het scenario 'groen en onderscheidend' gaat uit van toekomstbestendige, kwalitatief goede gebouwen die energieneutraal en gasloos zijn en met een onderscheidende architectuur. Momenteel worden de nieuwbouwprojecten die zijn opgenomen in het door de raad vastgestelde IHP Meerjarenperspectief voor de periode 2019-2026 uitgevoerd conform dit scenario.

Op basis van de uitgangspunten op basis waarvan wordt gebouwd, en met name het kwaliteitsniveau en de flexibiliteit, is besloten deze gebouwen af te schrijven over een periode van 60 jaar. Besparing op kwaliteit en flexibiliteit leidt tot direct hogere exploitatiekosten en heeft consequenties voor de levensduur.

Een besparingsmogelijkheid zou eerder gevonden kunnen worden in het toepassen van een meer sobere architectuur. Op basis van een proefproject is berekend dat de bouwkosten hiermee circa 10% lager uitvallen. Op investeringskostenniveau is de besparing ca. circa 4,85%. Het verschil komt doordat kosten voor bijvoorbeeld projectmanagement of een ontwerpteam niet lager worden. Deze kosten in het investeringsbudget blijven hetzelfde.

Op toekomstige projecten kan dus een besparing van circa 4,85% gerealiseerd worden op de kapitaallasten die voor 60 jaar in de begroting zitten. Het effect op de begroting is nu bepaald voor de nieuwbouwprojecten uit het IHP die nog uitgevoerd moeten worden: basisscholen Windroos, oudbouw Boeier, Albatros, Stella Nova en De Pionier. Omdat hier opvolgend meer projecten komen zal de besparing naar verwachting nog wat groter zijn.

Onderwerp:	Leerlingenvervoer - onderuitputting
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

45

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	100	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

Door de huidige regels voor leerlingenvervoer en betere controle vooraf, worden er minder beschikkingen afgegeven. Dit maakt dat er op dit moment sprake is van onderuitputting op het beschikbare budget.

Onderwerp:	OAB - Logopedie
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

46

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	100	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

Voor- en vroegschoolse educatie (wettelijke taak) helpt om kinderen gelijke kansen te geven in het onderwijs. Als kinderen een taalachterstand hebben door onderwijsachterstanden, brengt een logopedist dit in beeld door screening op woordenschat en zinsopbouw, daarbij kan een logopedist(e) hen verder begeleiden. Door logopedie voor deze groep anders te regelen, kan het betaald worden uit het geld voor onderwijsachterstandenbeleid van de overheid. Via deze weg kan er €100.000 aan ombuiging worden ingeboekt.

Onderwerp:	Leerlingenvervoer - vervoersregels en deelnemersaantallen
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

47

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	20	20	20	20
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**20**	**20**	**20**	**20**

In het vierde kwartaal willen we een nieuwe regeling voor leerlingenvervoer aan de gemeenteraad aanbieden. Dit is nodig vanwege de verandering in de Wet voortgezet onderwijs 2020, die op 1 augustus 2022 is ingegaan. Ook zien we ontwikkelingen richting inclusief onderwijs, waarbij kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school gaan. De nieuwe regeling en deze inclusieve beweging kunnen mogelijk geld besparen.

Onderwerp:	Lokaal educatieve agenda
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

48

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	75	75	75	75
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**75**	**75**	**75**	**75**

Binnen de LEA werkagenda hebben verschillende middelen geholpen bij innovatie, kwaliteitsverbetering en uitbreiding van het aanbod. Dit budget is bedoeld voor de ambities van de stad en is geen wettelijke taak. Door concrete afspraken en doelen te maken met alle partners in opvoeding en onderwijs, kunnen we mogelijk de kwaliteit blijvend verbeteren. Door samen te werken (co-creatie) en samen te betalen (co-financiering) met onze partners hopen we ook geld te besparen.

Onderwerp:	Rebound maatwerk
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

49

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	75	75	75	75
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**75**	**75**	**75**	**75**

Een rebound-, time-out-, of plusvoorziening is een speciale onderwijsinstelling die tijdelijke opvang en begeleiding biedt aan leerlingen met gedragsproblemen. Daarnaast zijn er de Leerroute op Porteum en de arrangementsklassen bij Aeres. Deze voorzieningen helpen bij de overgang van het primair onderwijs (PO) naar het voortgezet onderwijs (VO) en ondersteunen de ambitie voor inclusief onderwijs. Alle drie de voorzieningen werken aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en dragen bij aan de landelijke en lokale ambitie voor inclusief onderwijs in 2035. Vanaf 2024 ontvangen scholen meer geld van de rijksoverheid voor kansengelijkheid in het VO. Bovendien krijgen ze middelen als beloning bij het behalen van prestatienormen voor het terugdringen van voortijdig schoolverlaten (VSV). Bezuinigingen zijn niet wenselijk omdat de ontwikkeling van een reboundvoorziening nog niet is afgerond.

Onderwerp:	Afbouw sportsubsidies
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.1 Sportbeleid en activering

50

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	107	107	107	107
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**107**	**107**	**107**	**107**

Bezuiniging/anders organiseren: afbouwen/terugbrengen sportsubsidies naar totaal € 80.000. De gemeente kent 6 subsidieregelingen op sport. De regelingen die betrekking hebben op breedtesport en sportevenementen zouden anders gefinancierd kunnen door middelen van het Sport- en beweegakkoord daarvoor aan te spreken. Echter zijn dat incidentele rijksmiddelen. Het opheffen van de regeling watersport lijkt een reële mogelijkheid, omdat er weinig gebruik wordt gemaakt van deze regeling. Tevens sluit de regeling niet aan bij ambities uit de sport- en beweegvisie (watersport is niet gedefinieerd als kernsport). Hetzelfde geldt voor de subsidieregeling investering sportaccommodaties.

- Subsidieregeling breedtesport: €22.854

- Subsidieregeling evenementen: €27.702
- Subsidieregeling watersport: €28.037
- Subsidieregeling investering sportaccommodaties: €28.620

Onderwerp:	Buitenzwemwater
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.2 Sportaccommodaties

51

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	125	125	125	125
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**125**	**125**	**125**	**125**

In het raadsakkoord is beschreven onderzoek te doen naar een (tweede) buitenzwemvoorziening. Dat onderzoek is reeds uitgevoerd. Vervolgens zijn er middelen opgenomen om ook over te gaan tot realisatie. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de oplossingsrichtingen gezocht moeten worden in het realiseren van stranden met waar mogelijk water om te recreëren. Dit wordt niet gezien als een actie die sterk bijdraagt aan de sport- en beweegparticipatie van onze inwoners. Voorgesteld wordt daarom de gereserveerde middelen vrij te laten vallen als bijdrage in de ombuigingsopgave.

Onderwerp:	Kosten sportaccomodaties meer doorberekenen aan gebruikers
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.2 Sportaccommodaties

52

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	30	60	90	120
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**30**	**60**	**90**	**120**

Deze ombuiging heeft betrekking op het verhogen van inkomsten. Sportbedrijf Lelystad is verhuurder van buitensportaccommodaties (sportvelden) en verhuurder van binnensportaccommodaties (sporthallen en sportzalen). Vanuit de benchmark blijkt dat gemiddeld 35 tot 45% van de gebruikerskosten door de gebruikers zelf wordt bekostigd. Zowel bij de buitensport als de binnensport liggen deze percentages in Lelystad lager. Dat betekent dat de gebruikerskosten relatief laag zijn. Dat biedt ruimte om de tarieven te verhogen om op die manier meer inkomsten te genereren, wat als compensatie kan dienen voor het verlagen van de begrotingssubsidie aan Sportbedrijf Lelystad. Het voorstel is deze tarievenverhoging in een periode van 4 jaar door te voeren. Dit doen we in afstemming met de gebruikers (sportverenigingen).

Onderwerp:	Cultuur - Amateurkunst
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

53

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	25	25	25	25
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**25**	**25**	**25**	**25**

De Programmasubsidie Cultuur vervangt op grond van de Cultuurvisie 2024 – 2030 vanaf 2024 de voorgaande subsidieregelingen op het gebied van amateurkunst, beeldende kunst, letteren en podiumkunsten. Voor het Domein Amateurkunst is binnen de regeling een subsidiebudget beschikbaar

van € 156.000. De hoogte van dit bedrag is mede gebaseerd op een besluit in de kadernota 2022 - 2025, waarbij op grond van een amendement €100.000 is toegevoegd aan het reeds aanwezige subsidiebudget voor amateurkunst. Op grond van de subsidieverlening in de afgelopen jaren blijkt dat het beschikbare subsidiebudget voor amateurkunst structureel niet volledig wordt aangevraagd. Dit biedt de ruimte om bij de subsidieverlening een bedrag van €25.000 te besparen zonder dat dit het huidige activiteitenniveau op het gebied van amateurkunst beperkt.

Onderwerp:	Cultuur - Cultuur in de wijk
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

54

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**50**	**50**	**50**

Op grond van de Cultuurvisie 2024 – 2030 is een budget van €100.000 structureel beschikbaar gekomen voor culturele activiteiten in de wijken. Hiervoor wordt momenteel €50.000 ingezet voor de regeling Cultuur in de Wijk. Dit is geen subsidie in de formele zin, maar een financiële impuls voor culturele initiatieven vergelijkbaar met het buurtbudget van Mensen maken de buurt. Hiervoor worden al diverse projecten in de wijk mee gefinancierd.

Een tweede maatregel betreft de functie van een cultuurverbinder die op wijkniveau initiatiefnemers van culturele projecten ondersteunt waardoor de realisatie van deze projecten kansrijker en succesvoller wordt. Hiervoor is in de begroting een bedrag van €50.000 beschikbaar. Deze functie is momenteel nog niet ingevuld. Door de inzet van de functie te revoceren valt dit bedrag vanaf 2025 structureel vrij.

Onderwerp:	Cultuur - Cultuurinstellingen
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

55

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	100	150	200
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**100**	**150**	**200**

De culturele basisinfrastructuur vormt zowel in organisatiekracht en in financiële mogelijkheden de kern van het culturele ecosysteem voor Lelystad. Om die reden ontvangen de instellingen en organisaties van de culturele basisinfrastructuur jaarlijks een begrotingssubsidie. Gelijktijdig is hun financiële positie kwetsbaar. Door de diverse taakstellingen in het afgelopen decennium is hun eigen vermogen dermate gedaald, dat de instellingen bijna niet meer niet in staat zijn om financiële tegenvallers of autonome kostenstijgingen zelf op te vangen. In aanvulling op de algemene kostenstijging door inflatie, energie en cao, zien de instelling ook de effecten van het landelijke fair pay beleid op de kosten van culturele producties. De eventuele btw-verhoging komt daar nog bij.

Toch is het onontkoombaar dat ook de instellingen uit de culturele basisinfrastructuur een bijdrage zullen moeten leveren aan de taakstelling voor het cultuurbeleid. De grotere culturele instellingen krijgen een gemeenschappelijke taakstelling van €50.000 structureel. In overleg met de gemeente zal worden gekeken op welke wijze de instellingen hier zodanig invulling aan kunnen geven dat de output en de maatschappelijke impact van de instellingen breed zo min mogelijk wordt aangetast.

In overleg met het Centrum voor de kunsten De Kubus zal daarnaast een taakstelling ingeboekt worden van €50.000 in 2026, oplopend tot €150.000 in 2028. Hiervoor wordt een traject ingezet gericht op een duidelijke commitment bij het onderwijs voor de binnenschoolse cultuureducatie, en een innovatieve aanpak voor het stimuleren van actieve cultuurdeelname in o.a. de wijken.

Onderwerp:	Investereren in bestaande wijken
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

56

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	500	500	500	500
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**500**	**500**	**500**	**500**

In het raadsakkoord is opgenomen dat we willen investeren in het onderhoud en de leefbaarheid van de bestaande wijken. Onderdeel hiervan is het verhogen van de kwaliteit van de openbare ruimte, onder andere door daar meer elementen aan toe te voegen, zoals (natuur)speeltuinen, bankjes en minder zwerfvuil. De gereserveerde middelen ter grootte van €500.000 worden ingebracht als ombuiging.

Onderwerp:	Bestrijding invasieve exoten
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

57

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**50**	**50**	**50**

Bestrijding van invasieve exoten is een wettelijke taak. De bestrijding van de Japanse Duizendknoop kost relatief veel geld en is wettelijk niet verplicht. Deze plan komt niet voor op de Unilijst invasieve exoten. Het is een eigen beleidsvrijheid om deze invasieve exoot wel of niet te bestrijden. Door te stoppen met de bestrijding lopen we een risico op verdere verspreiding van de soort, mogelijke schade aan voorzieningen in de openbare ruimte en verdringing van andere plantensoorten.

Onderwerp:	Bewonersconsulent
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

58

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	85	85
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**-**	**85**	**85**

Op basis van ambities uit het raadsakkoord 2022 - 2026 heeft er formatie-uitbreiding van bewonersconsulenten (van 3 naar 4) plaatsgevonden. In ieder stadsdeel, als vast aanspreekpunt voor bewoners, een eigen bewonersconsulent. Als in dit bezuinigingsproces (zie andere voorstellen) besloten wordt om verschillende participatiebudgetten samen te voegen en deze in som te reduceren kan er door middel van natuurlijk verloop een formatieplek van bewonersconsulent binnen nu en 2 jaar (uiterlijk 01-01-27) worden afgeraamd. Het niet meer invullen van deze formatie betekent dat niet meer elk stadsdeel een eigen aanspreekpunt voor bewoners vanuit de gemeente heeft.

Onderwerp:	Participatiebudgetten
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

59

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	35	35	35	35
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**35**	**35**	**35**	**35**

De gemeente besteedt vanuit verschillende invalshoeken en regelingen budget om bewoners meer te betrekken bij hun leefomgeving:

- Mensen Maken de Buurt €247.650
- Buurtbudget €121.570
- Ideeënmakelaar €84.906

Binnen het fysieke domein is er, voor Mensen maken de Buurt, €70.000 beschikbaar. De overige budgetten maken onderdeel uit van het sociaal domein. Daarom wordt hier voorgesteld de helft van het budget binnen het fysieke domein af te ramen. In een andere ombuiging wordt daarnaast voorgesteld €100.000 te bezuinigen op de budgetten die onderdeel uitmaken van het sociaal domein. Door van de 3 bestaande regelingen 1 regeling te maken met heldere afwegingskaders en hierover te communiceren via de website kan het uitvoeringsbudget wellicht efficiënter ingezet worden.

Onderwerp:	Ruiterpaden en moutainbikeroutes
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

60

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	35	35	35	35
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**35**	**35**	**35**	**35**

Er is in de begroting een bedrag gereserveerd voor het onderhoud van de ruiterpaden en mountainbikeroutes. Dit budget wordt, in afstemming met vertegenwoordigers van beide groeperingen, echter in de praktijk maar moeizaam ingezet. Bovendien is de doelgroep ook relatief beperkt in omvang. Een risico van dit voorstel kan zijn dat er over een aantal jaren meer geïnvesteerd moet worden in het onderhoud van de ruiter- en mountainbike routes.

Onderwerp:	Steigers
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

61

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	60	60	60	60
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**60**	**60**	**60**	**60**

Eind 2019 is het beheerplan waterobjecten 2020 - 2024 vastgesteld. Onderdeel van dit beheerplan zijn de houtensteigers die op verschillende plaatsen in de stad zijn gerealiseerd. In een aantal gevallen, zijn ze wel gerealiseerd maar worden hoegenaamd niet gebruikt. In het dagelijks onderhoud zijn de kosten relatief laag (€20.000/ jaar) maar jaarlijks wordt er, op basis van het beheerplan, €123.000 gestort voor vervanging, van steigers, aan het eind van de levensduur. In de besluitvorming van het huidige beheerplan is opgenomen dat als objecten nagenoeg niet worden gebruikt ze na afstemming met

omwonende worden verwijderd. Dit is echter niet financieel gemaakt omdat die zekerheid er pas is aan het eind van de levensduur en na afstemming met de omwonende. In de besluitvorming is een evaluatie van het huidige beheerplan voorzien in 2024. In deze evaluatie kan, ter verwerking in het nieuwe beheerplan, inzichtelijk worden gemaakt welke steigers aan het eind van de levensduur niet vervangen gaan worden. Na positieve besluitvorming zal dit leiden tot een lagere storting in de voorziening.

Onderwerp:	Mantelzorgcompliment plus uitvoeringskosten
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

62

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	283	283	283	283
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**283**	**283**	**283**	**283**

Het Mantelzorgcompliment is een erkenning voor de mantelzorger. Iedere gemeente kan op een eigen manier vorm geven aan een mantelzorgcompliment/waardering. Bijvoorbeeld door een waardebon te geven. Of door gratis activiteiten aan te bieden op de dag van de mantelzorg (10 november).

De voorwaarden voor het mantelzorgcompliment kunnen per gemeente verschillen. Gemeenten zijn in ieder geval verplicht om dit jaarlijkse blijk van waardering in te regelen. De gemeente Lelystad waardeert de inzet van Mantelzorgers door een jaarlijkse toekenning van het Mantelzorgcompliment in de vorm van een geld bedrag (€180) of een bedrag op de Lelypas (€200). In de begroting is op dit moment jaarlijks structureel een bedrag van €260.000 opgenomen. In het verleden is dit bedrag eens gehalveerd (en later overigens weer verhoogd). Deze verlaging destijds resulteerde in minder aanvragen en toekenningen (van 1.331 in 2020 naar 722 in 2021). In 2022 is er aan 1.379 Mantelzorgers een Mantelzorgcompliment verstrekt.

De uitvoering van de aanvraag en toekenning is belegd bij Welzijn Lelystad en zij ontvangen hier een subsidie voor van €51.388. Naast het verstrekken van de waardering biedt dit ook de gelegenheid om het contact te hebben met de Mantelzorger. Wat het college betreft moet er nagedacht worden over een alternatieve vorm van waardering in plaats van een geldbedrag. Uitgaande van 1.400 aanvragen (en een bedrag van €20) komt dit neer op €28.000. De uitvoering hiervan wordt door de gemeente Lelystad zelf uitgevoerd, waarmee ook bezuinigd kan worden op de uitvoeringskosten die gemaakt worden door Welzijn Lelystad.

Onderwerp:	Jeugdpreventiewerker ROC
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

63

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**100**	**100**	**100**

Jeugdpreventiewerk in het voortgezet onderwijs (VO) is een effectieve methode van hulp dichtbij die preventief werkt op indicaties in de jeugdzorg. Naast inzet op alle VO scholen in Lelystad is er ook inzet op één ROC in Lelystad. De bezuiniging betreft alleen de inzet op dit ROC. De leeftijd van leerlingen op het ROC varieert van 16 tot 40 + en begeleidingen betreffen ook veel leerlingen die niet uit Lelystad komen en daarmee niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Lelystad vallen. Het betreft ongeveer 20 trajecten per jaar.

Onderwerp:	Jongerencoaches
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

64

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	154	308	308	308
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**154**	**308**	**308**	**308**

De jongerencoach begeleidt jongeren van 17 tot 27 met veelal meervoudige hulpvragen. Het betreft één op één gesprekken gericht op praktische ondersteuning om om te gaan met problemen die vaak langdurig spelen en die niet altijd (eenvoudig) oplosbaar zijn. Er zijn vaak verschillende partijen bij deze jongeren betrokken en/of de jongere staat op een wachtlijst staan voor gespecialiseerde hulp. Stopzetten van deze subsidie raakt 75 (nieuwe) jongeren op jaarbasis.

Onderwerp:	Mensen maken de buurt
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

65

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	100	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

Mensen maken de buurt heeft dit jaar €100.000 aan extra middelen ontvangen. Hiervoor zijn nog geen plannen gemaakt. Deze middelen kunnen stopgezet worden zonder consequenties.

Onderwerp:	Onderbesteding Wmo
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

66

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	246	246	246	111
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**246**	**246**	**246**	**111**

Binnen verschillende taakvelden van de Wmo begroting zijn een aantal budgetten waarbij er sprake is van onderbenutting. Het gaat daarbij om lagere aanvragen dan begroot en om projecten die niet meer uitgevoerd worden omdat deze bijvoorbeeld een incidentele subsidie toegekend hebben gekregen maar wel in de begroting staan. Het doorvoeren van deze bezuiniging heeft geen negatief effect.

De Dementheek (€16.124) is een samenwerking tussen verschillende organisatie waar geen subsidie meer tegenover hoeft te staan. De eerder verstrekte subsidie had betrekking op de opstart van de Dementheek. Het budget voor de Publiekscampagne passend wonen (€ 23.976) wordt niet besteed en kan worden afgeraamd. Dat geldt ook voor het budget voor cultuurparticipatie ouderen (€21.979). Daarnaast is er sprake van een lager aantal aanvragen dan begroot wat betreft de GG inloop De Waterspiegel (€11.209) en de inzet van de ervaringsdeskundige (€37.569)

Tot slot wordt het budget voor de versterking ondersteuning sociale Wijkteams (€135.573) niet besteed. Met de herijking van de sociale Wijkteams hebben we als uitgangspunt opgenomen dit budgetneutraal uit te voeren. Voor de jaren 2025, 2026 en 2027 is dit budget opgenomen in de Wmo begroting en loopt per 2028 uit de begroting, wat maakt dat dit deel van de ombuiging incidenteel is.

Onderwerp:	Nieuwe kijk op het voorveld
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

67

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	140	280	280
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**140**	**280**	**280**

Binnen het sociaal domein worden er verschillende projecten uitgevoerd. Hoewel het doel dat wordt nagestreefd op zich zelf beschouwd van waarde is moeten we constateren dat deze projecten te gefragmenteerd worden ingezet. Soms wordt er weinig gebruik van gemaakt en soms bestaat er op onderdelen ook overlap met andere voorliggende voorzieningen.

Voorbeelden van dit soort projecten zijn de individuele begeleiding van jonge mantelzorgers (15 trajecten per jaar), de begeleiding van vrijwilligers voor palliatieve thuisinzet (20 per jaar). Het project ‘samen oplopen’ dat er onvoldoende in slaagt vrijwilligers te koppelen aan gezinnen is een ander voorbeeld. De problematiek te complex is en te langdurig, waarmee er een te zwaar beroep wordt gedaan op de vrijwilligers. Daarnaast zal er gekeken worden naar zaken als de begeleiding van vrijwilligers bij huisbezoeken van ouderen.

Van het Boekenfonds MBO wordt geen gebruik meer gemaakt en dat is ook één van de onderwerpen die bij de invulling van deze opdracht een plek zal krijgen. In diverse andere ombuigingen wordt via eenzelfde wijze geprobeerd met minder middelen meer resultaat te bereiken. Denk aan de uitvoering van Lelystad akkoord, waarbij de communicatie voortaan meer door het Werkbedrijf zelf zal worden opgepakt.

In het voorveld is behoefte aan het versterken van de basis en voor het versterken van gezinnen en het eigen netwerk is een omslag noodzakelijk. Er zal nadrukkelijk gekeken worden naar mogelijkheden tot het opnieuw inrichten van activiteiten die elkaar wellicht (deels) overlappen. Niet alleen om de ombuiging binnen de jeugdzorg te realiseren, maar ook omdat een dergelijk voorveld veel robuuster is dan meer op het individu ingerichte ondersteuning.

Door hierboven genoemde voorbeelden van activiteiten te herstructureren kan er enerzijds een ombuiging worden gerealiseerd, bijvoorbeeld door bepaalde projecten die te weinig bijdragen stop te zetten. Anderzijds moet het voorveld zodanig worden ingericht dat de basis echt versterkt kan worden. Vanzelfsprekend doen we dit samen met de partners van de maatschappelijke agenda.

Onderwerp:	Onderbesteding armoedemiddelen
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.3 Inkomensregelingen

68

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	191	191	191	191
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**191**	**191**	**191**	**191**

Het gaat hier om een bezuiniging van onbestede middelen. Dan gaat het om het teruggeven van de middelen uit het raadsakkoord (€141.000) en het overschot aan structurele middelen voor het preventief armoedebeleid (€50.000). Deze bezuiniging heeft op zichzelf weinig impact, omdat de middelen nog niet aan activiteiten of projecten zijn gekoppeld. Tegelijkertijd zien we dat bestaanszekerheid steeds meer onder druk komt te staan. Door deze bezuiniging wordt ook op dit vlak een bijdrage geleverd aan de ombuigingsopgave. Tegelijkertijd vervalt de mogelijkheid om nieuwe activiteiten op te zetten.

Onderwerp:	Additionele beschutte werkplekken
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.4 WSW en beschut werk

69

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	290	290
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**-**	**290**	**290**

Bovenop de taakstelling van de gemeente voor het realiseren van Beschutte werkplekken, is vanaf 2027 een budget gereserveerd voor het realiseren van extra beschutte werkplekken. Tot en met 2026 worden deze extra/additionele beschutte werkplekken ook gerealiseerd en uit de vrijgevallen middelen van de GR gefinancierd. Met deze ombuiging wordt de inzet op dit vlak beperkt.

Onderwerp:	Wsw bijdrage per werknemer (gemeentelijke bijdrage)
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.4 WSW en beschut werk

70

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	105	143	176	216
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**105**	**143**	**176**	**216**

De gemeente heeft een wettelijke taak op basis van de Wet sociale werkvoorziening (WSW). We zien een versnelde daling van het aantal mensen met een WSW-indicatie. Daarmee kan de gemeentelijke bijdrage versneld verlaagd worden. Tot 2029 loopt de benodigde financiering naar verwachting terug naar circa €118.000 in plaats van €334.000.

Onderwerp:	Leerwerkbedrijf Bataviawerf stoppen
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.5 Arbeidsparticipatie

71

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	214	214	214	214
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**214**	**214**	**214**	**214**

Werkbedrijf Lelystad (WBL) biedt diverse interventies en re-integratie-instrumenten aan voor mensen in de bijstand, waaronder verschillende leerwerkbedrijven. In lijn met beschikbare werkgelegenheid constateren we dat de behoefte aan houtbewerking afneemt en anderzijds een grotere kans op werk in andere branches en werksoorten dan hout. De afgelopen jaren constateren we dat er slechts enkele uitplaatsingen aansluitend bij de werkplekken van Bataviawerf zijn.

Onderwerp:	Verlonen
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.5 Arbeidsparticipatie

72

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	200	200	200	200
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**200**	**200**	**200**	**200**

Binnen het budget voor Werkbedrijf Lelystad is budget gereserveerd om mensen uit de bijstand die (nog) niet bij een reguliere werkgever aan het werk kunnen, via een verloningsconstructie te plaatsen in regulier werk. Op deze wijze zijn mensen uit de bijstand en doen mee op de arbeidsmarkt. Met deze ombuiging wordt het beschikbare budget gehalveerd.

Onderwerp:	Algemene kosten
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.5 Arbeidsparticipatie

73

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**50**	**50**	**50**

Binnen het totale budget op dit vlak wordt een bezuiniging gerealiseerd op overhead.

Onderwerp:	Lelystad akkoord
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.5 Arbeidsparticipatie

74

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**50**	**50**	**50**

Lelystad Akkoord is een sociaaleconomisch Lelystads samenwerkingsverband van VNO-NCW, Werkbedrijf Lelystad, gemeente, MBO College Lelystad dat zich inzet om inclusief werkgeverschap en een inclusieve arbeidsmarkt te bevorderen. Hiervoor worden verschillende activiteiten georganiseerd (events, masterclasses, nieuwsbrieven, Leerwerkverkiezing) en kennis en ervaring gedeeld. De benodigde personele inzet (inhuur) wordt afgeschaald en ondergebracht bij de personele inzet van WBL. Advies is een deel van het budget te behouden voor het organiseren van de Leerwerkverkiezing.

Onderwerp:	Jeugdzorg knoppenplan
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.72a Jeugdzorg begeleiding

75

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	1.000	2.000	3.000	4.000
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**1.000**	**2.000**	**3.000**	**4.000**

Mede vanuit de bezuinigingsopgave is er in de kadernota 2025 – 2028 aangegeven dat er op het gebied van de jeugdzorg gekeken wordt naar een pakket met maatregelen dat moet resulteren in een ombuiging tussen de € 5 en € 7 miljoen. In deze uitwerking van de ombuigingsopgave – en verder toegelicht in het Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad staan maatregelen die bij elkaar richting geven op het meer grip krijgen op de jeugdzorg. Voorgesteld wordt op basis van deze maatregelen uit te gaan van een ombuiging, oplopend tot €5 miljoen per jaar in 2029.

We gaan uit van de kracht van onze jeugdigen en hun ouders waarbij we enkel doen wat nodig is en niet meer doen wat kan. We richten ons daarbij op ontwikkeling en perspectief, niet enkel op hulp en zorg. Met de set aan maatregelen verwachten we de geïndiceerde / specialistische jeugdzorg terug te dringen, en daarmee ook de kosten. Dit is niet direct als bezuinigingen te noemen vanuit de gedachte dat we iets niet meer doen en ergens mee stoppen, maar vanuit het anders organiseren en scherper sturen en monitoren. Om de specialistische jeugdzorg terug te dringen is naast een stevige gezinsstructuur met een netwerk daarom heen (community) een stevig voorliggend voorveld nodig. Hier stellen we vanuit het rapport geen bezuinigingen voor, maar wel maatregelen in onder andere analysevorm om beter te kunnen duiden wat de effectiviteit is van wat we doen in het voorveld en aan preventie. Dit om meer concrete onderbouwen te hebben op wat werkt en wat niet. We moeten ook stoppen met dingen die niet werken.

<u>Van knoppenplan naar programma</u>
Het Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad is gemaakt om handvatten te bieden voor de knoppen waaraan gedraaid kan worden om meer grip te krijgen op jeugdzorg. Dit is nu vertaald in de maatregelen. In deze maatregelen wordt beschreven “wat” we te doen hebben en welke besparingen we denken die dat oplevert. Vanuit die hoedanigheid is het een onderbouwing voor de beoordeling van de bezuinigingsvoorstellen. Hoe we dit daadwerkelijk gaan doen, daarover zal begin vierde kwartaal 2024 een programmaplan aan het bestuur worden aangeboden.

Onderwerp:	Hogere kostentoerekening afval- en rioolheffing
Cluster:	7. Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.3 Afval

76

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-68	-68	-68	-68
Baten	1.041	1.041	1.041	1.041
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**973**	**973**	**973**	**973**

Als onderdeel van de grondslag voor de riool- en afvalstoffenheffing mogen ook straatreinigingskosten worden doorbelast. Of en de mate waarin deze kosten worden doorbelast is een beleidsvrijheid van de gemeente zelf, maar het moet aan toonbaar een relatie hebben met het werkveld en met de begroting. Bij de afvalstoffenheffing wordt nu een vaste doorbelasting van €125.000 gehanteerd en bij de rioolheffing wordt nu een vaste doorbelasting van €270.000 gehanteerd.

Deze vaste doorbelasting zijn afgeleide van wat ooit aan veegkosten in de begroting was opgenomen en worden niet jaarlijks geactualiseerd. Op dit moment is er voor straatreiniging €2.052.000 opgenomen in de begroting. Op basis van een uitspraak van de hoge raad is er de mogelijkheid om 100% van de reinigingskosten door te belasten.

Een kwart tot een derde van de kosten - per heffing - is een meer gebruikelijke doorbelasting. Als er besluitvorming plaatsvindt om standaard een derde deel van de reinigingskosten door te belasten bij zowel de afvalstoffenheffing als voor de rioolheffing heeft dit een positief effect op het begrotingssaldo van €973.000 (bij volledige doorbelasting €1.657.000).

Gevolg hiervan is dat de heffingen stijgen en in omvang daarmee ook het bedrag wat niet geint kan worden, omdat een deel van de inwoners in aanmerking komt voor kwijtschelding van heffingen. Het bedrag wat we in de begroting reserveren voor kwijtscheldingen, wat ongeveer 7% uitmaakt van het totaal, zal dus mee moeten stijgen. Ook de kwijtscheldingen worden doorbelast in de heffingen. Op basis van het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid, zal dit op zowel de baten als lasten kant aangepast moeten worden in de begroting; €68.000 (bij volledige doorbelasting €116.000).

Onderwerp:	Asbestdaken
Cluster:	7. Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.4 Milieubeheer

77

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	100	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

Dit project loopt richting een eind. Deze middelen zijn bedoeld voor het laatste deel van de stad. Door nu te stoppen met de uitvoering van deze ambitie, blijven er inwoners over die niet geholpen kunnen worden. Onder deze inwoners zijn veel kwetsbare gezinnen waar de gemeentelijke hulp het hardst nodig is.

Onderwerp:	Participatie bij warmtetransitie
Cluster:	7. Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.4 Milieubeheer

78

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	150	150	150	150
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**150**	**150**	**150**	**150**

Met subsidie van het rijk wordt de ambtelijke capaciteit om op technisch en economische aspecten de uitwerking van de Klimaatwet te begeleiden. Door de raad is in haar raadsprogramma aangegeven dat er, naast een betaalbare en haalbare transitie, veel aandacht moet zijn voor de participatie en communicatie naar onze inwoners die meer zorg nodig hebben voor begeleiding in de warmtetransitie. Met deze middelen wordt hier maatwerk geleverd aan kwetsbare inwoners. In de Kadernota 'Op weg naar nieuwe Energie' heeft de raad specifieke aandacht gevraagd om Lelystedelingen actief te betrekken bij de warmtetransitie, deze Kadernota is integraal onderdeel van het Raadsakkoord.

Totaal bezuinigen: Het volledig bezuinigen van dit budget betekend dat bewoners niet meer met een doelgroepspecifieke aanpak betrokken worden bij de warmtetransitie. Participatie is een kernwaarde in de Omgevingswet systematiek. Hierin schuilt, naast een draagvlak risico ook een juridisch risico omdat het programma warmtetransitie onder de Omgevingswet een participatieverplichting kent. Voorgesteld wordt om 50% te bezuinigen: de inzet op doelgroep specifieke participatie wordt significant verminderd.

Onderwerp:	Fysieke leefomgeving
Cluster:	7. Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.4 Milieubeheer

79

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	40	40	40	40
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**40**	**40**	**40**	**40**

Via dit programma wordt deel uitgemaakt van een (provinciale?) versnellingstafel voor klimaat adaptieve maatregelen. Deze middelen voorzien een bijdrage aan regionale samenwerkingen. Met dit geld worden toekomstige investeringen klimaatrobuust gemaakt zodat toekomstige investeringen goed ingezet worden. Deze regionale samenwerking biedt ons ook toegang tot het gezamelijk aanvragen van bovenregionale fondsen. Zodat er een lagere druk op de gemeentefinanciering ontstaat voor de (noodzakelijke) maatregelen.

Totaal bezuinigen: Wegbezuinigen zal ertoe leiden dat er geen toegang meer is tot kennis / subsidies en regionale samenwerkingen. Door het missen van rijksbijdrage op ons onderwerp van klimaatadaptatie, zal meer druk op beheer en onderhoud ontstaan om toenemende schade door hittestress, droogte en wateroverlast te herstellen.

Een alternatief is 50% bezuinigen: Daarmee behouden we alleen het regionaal samenwerkingswerkingsverband (KAF). Daarmee wordt toegang tot bovenregionale fondsen gehandhaafd.

Onderwerp:	Voedsel
Cluster:	7. Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.4 Milieubeheer

80

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	40	40	40	40
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**40**	**40**	**40**	**40**

In dit programma worden verschillende projecten op scholen ondersteund. De deelname in de vereniging Flevofood wordt opgezegd en we trekken ons terug uit het MRA programma Voedsel Verbindt en het provinciale programma Duurzaam Door.

Totaal bezuiniging: Met het wegvallen van het volledige budget is er geen inzet meer op het bieden van programma's op scholen waardoor in het basisonderwijs minder aandacht voor lokaal, duurzaam en gezond voedsel en natuureducatie zal zijn. Een alternatief is 50% bezuiniging: Deelname aan regionale netwerken en deelname aan ketensamenwerking kan in dat geval worden gecontinueerd.

Onderwerp:	Legesinkomsten bouwvergunningen en welstand
Cluster:	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.3 Wonen en bouwen

81

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	1.052	1.052	1.052
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**1.052**	**1.052**	**1.052**

Leges mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. In de begroting 2024 is de dekking 93%. Grootste deel van legesinkomsten wordt geheven over heel klein aantal grote aanvragen. Als in 2026 de begrote

legesinkomsten bijvoorbeeld een 1 mln lager zijn (dat kan gaan om één aanvraag), zal de dekking ca. 55% bedragen. Afgelopen jaren zijn we meer dan kostendekkend geweest. De Omgevingswet (OW) is 1 januari dit jaar ingevoerd. We weten nog niet in welke mate we kostendekkendheid zullen zijn onder OW. Waar we kosten kunnen toerekenen zullen we dat doen, maar de hoogte van de toekomstige legesinkomsten is nog niet te kwantificeren. Wel is duidelijk dat de ontwikkelambities niet gaan zorgen voor een kleiner volume aan bouwplannen.

De aanvragen en de bijhorende legesinkomsten worden in 2024 en 2025 nauwlettend gemonitord. Mochten de legesinkomsten niet op begrotingsniveau uit komen dan zal onderzoek gedaan worden naar oorzaken en mogelijke te nemen maatregelen om inkomsten vanuit leges te vergroten. De inkomsten vanuit leges kan mogelijk vergroot worden door verhoging van de legestarieven. Bij het verhogen wordt dan ook goed gekeken naar de legestarieven van andere gemeenten.

De kosten kunnen mogelijk verlaagd worden doordat taken door beleidswijzigingen minder intensief of niet meer uitgevoerd hoeven te worden. Bij eventuele wijzigingen wordt ook goed gekeken naar de kengetallen van BWT Nederland en de landelijk kwaliteitscriteria. Hier wordt naar gekeken om te zorgen voor voldoende capaciteiten en kwaliteit om onze wettelijke taken ten aanzien van de veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid van gebouwen uit te voeren.

Onderwerp:	Huisvestingsverordening
Cluster:	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.3 Wonen en bouwen

82

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	158	158	158	158
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**158**	**158**	**158**	**158**

Dit budget is ingesteld voor het opzetten en naleven van de huisvestingsverordening. In de huisvestingsverordening kunnen instrumenten worden opgenomen die ervoor zorgen dat de woonruimtevoorraad op een bepaalde wijze wordt ingedeeld en woningen worden bestemd voor de juiste doelgroep. Momenteel is alleen de opkoopbescherming opgenomen in de huisvestingsverordening. Een gedeelte van het budget wordt jaarlijks gebruikt voor handhaving op het naleven van de opkoopbescherming.

Het resterende budget is gereserveerd voor toekomstige wetswijzigingen waar extra inzet op benodigd zou kunnen zijn. Het opnemen van nieuwe middelen in de huisvestingsverordening zou vanaf 2026 een wettelijke taak kunnen worden (in het kader van het wetsvoorstel Versterking regie op volkshuisvesting). Gezien het feit dat deze middelen op dit moment niet noodzakelijk zijn kan het resterende budget van €158.621 worden wegbezuinigd. Mocht er in de toekomst meer duidelijkheid komen over de verplichte middelen die opgenomen moeten worden in de huisvestingsverordening, zal er een aanvraag voor extra budget worden gedaan.

Onderwerp:	Kamerverhuur
Cluster:	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.3 Wonen en bouwen

83

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**50**	**50**	**50**

Dit budget is bedoeld voor het doen van de leefbaarheidstoets voor een omgevingsvergunning kamerverhuur. Onderdeel van de aanpak is het herzien van de beleidsregels kamerverhuur en woningsplitsing als structurele aanpak illegale kamerverhuur. Het structurele aspect is inmiddels

opgepakt binnen reguliere taken. Dit bedrag van €50.000 kan daarom zonder problemen worden bezuinigd.

Onderwerp:	Stedelijke vernieuwing op uitnodiging
Cluster:	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.3 Wonen en bouwen

84

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	50	50	50	50
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**50**	**50**	**50**	**50**

De revitalisering van de jaren '70 en '80 wijken is een speerpunt in de Woonvisie. Dit is een initiatieven budget voor maatregelen die de sociale veiligheid bevorderen, vandalisme aanpakken, kwaliteit van de woonomgeving verbeteren en de sociale cohesie versterken. Jaarlijks wordt hiervan in ieder geval de gemeentelijke bijdrage aan de Kluswinkel betaald circa €45.000. De maatregelen komen altijd ten gunste van bewoners, participatie en betrokkenheid van bewoners. De activiteiten voor Lelystad-Oost vallen hier buiten door het project “Lelystad-Oost”.

Als dit budget wegvalt, kunnen wel activiteiten ontplooid worden in Oost (programma) maar in de overige wijken dan niet. Op dit moment wordt al een aantal jaar het volledige budget van €100.000 niet volledig gebruikt. Bezuiniging van €50.000 heeft dan weinig consequenties.

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingsmogelijkheden - niet voorgelegd	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
85	0.4	Bedrijfsrestaurant	-	-	184	184
86	0.61	OZB woningen met 5 procent verhogen (in plaats van 2,5)	335	335	335	335
87	0.61	OZB woningen met 10 procent verhogen (in plaats van 5)	670	670	670	670
88	0.62	OZB niet woningen met 2,5 procent verhogen	413	413	413	413
89	0.62	OZB niet woningen met 5 procent verhogen (in plaats van 2,5)	413	413	413	413
90	0.62	OZB niet woningen met 10 procent verhogen (in plaats van 5)	826	826	826	826
91	0.64	Hondenbelasting	321	321	321	321
92	0.8	Skatebaan	32	32	32	32
93	0.8	Stelpost Fietspakhuis Theaterkwartier	60	60	60	60
94	2.1	Veilig verkeer wijken	28	28	28	28
95	2.1	Beperken middelen voor onderhoud aan verhardingen	-	400	400	400
96	3.1	Versterken agrarische sector	48	48	48	48
97	3.4	Toeristenbelasting	100	100	100	100
98	5.1	Afbouw middelen sportstimulering	180	180	180	180
99	6.71	Maatwerkvoorzieningen	195	195	195	195
		Financieel effect - ombuigingensmogelijkheden - niet voorgelegd	**3.621**	**4.021**	**4.205**	**4.205**

In de tabel hierboven staan de ombuigingsmogelijkheden die het college niet te besluitvorming aan de raad zal voorleggen in de programmabegroting 2025 – 2028. Deze ombuigingsmogelijkheden zijn een optie, maar hebben niet de voorkeur van het college. Deze ombuigingsmogelijkheden zullen wel als zodanig worden opgenomen in de bijlage.

Onderwerp:	Bedrijfsrestaurant
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

85

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo 2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	184	184
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**-**	**184**	**184**

Het huidige contract met de cateraar loopt tot 31-05-2030. De kosten van de catering bestaan uit twee componenten: een vaste aanneemsom en banquetingkosten. In ombuiging 6 is reeds aangekondigd dat er op dat laatste nieuwe kaderstelling plaats zal vinden, teneinde de kosten terug te brengen. Deze banquetingkosten maken echter wel een belangrijk deel uit van het verdienmodel van de cateraar, zoals afgesproken in de aanbesteding/contract. In de inventarisatie van ombuigingsmogelijkheden is er ook gekeken naar de vaste aanneemsom van het bedrijfsrestaurant.

<u>Bedrijfsrestaurant:</u>
Er bestaat de mogelijkheid om te stoppen met het huidige cateringconcept door de jaarlijkse bijdrage (vaste aanneemsom) te verlagen of te beëindigen en te kiezen voor een meer commerciële insteek. Dit levert een besparing op van €184.000 (locatie stadhuis en locatie Wigstraat samen).

Dat betekent wel een aanpassing/afbouw/opzegging van het contract met de cateraar. Het gevolg is dat alle verkoopprijzen fors omhoog zullen gaan (en daarmee voor sommigen niet meer betaalbaar zijn). Cateraars zullen minder - of in het geheel niet meer - geïnteresseerd zijn in deze opdracht. Ook kan dit betekenen dat banqueting aanvragen mogelijk niet door een eigen cateraar gerealiseerd kunnen worden.

Momenteel maken op de drukke werkdagen (ma-di-do) gemiddeld circa 200 medewerkers per dag (is de afgelopen twee jaar sterk toegenomen) gebruik van het cateringaanbod op de beide locaties en is de waardering hoog. Een consequentie van deze ombuiging kan ook zijn dat het aanbieden van catering in de Wigstraat niet langer rendabel wordt. In het kader van goed en aantrekkelijk werkgeverschap wordt het verlagen/ beëindigen van de vaste aanneemsom dan ook sterk afgeraden.

Onderwerp:	OZB woningen met 5 procent verhogen (in plaats van 2,5)
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.61 OZB woningen

86

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	335	335	335	335
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**335**	**335**	**335**	**335**

In z´n algemeenheid geldt dat elke verhoging van het tarief van de OZB woningen met 1% leidt tot een meeropbrengst van €134.000. Een verhoging van 5% (in plaats van 2,5% uit het ombuigingsvoorstel dat aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd) leidt dan tot nog eens een meeropbrengst van €335.000 structureel op het vlak van de OZB woningen (voor een totaal van €670.000).

Het tarief voor woningen (eigenaren) bedraagt in 2024 0,1193%. De gemiddelde eigenarenaanslag OZB voor een woning met een gemiddelde waarde van €322.000 bedraagt dan €384,00. Iedere stijging met 1% komt gemiddeld dus neer op een verhoging van €3,84 van de ozb aanslag voor woningen.

Qua woonlasten (ozb,afval,riool) staat gemeente Lelystad landelijk op plek 280 waarbij plek 1 de goedkoopste en plek 345 de duurste gemeente is.

Onderwerp:	OZB woningen met 10 procent verhogen (in plaats van 5)
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.61 OZB woningen

87

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	670	670	670	670
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**670**	**670**	**670**	**670**

Zie toelichting hierboven. Het gaat hier om een aanvullende verhoging van de onroerende zaakbelasting woningen tot een totaal van 10%. De totale meeropbrengst is dan €1.340.000 (inclusief de €335.000, die daadwerkelijk door het college wordt voorgesteld, zijnde een verhoging van 2,5%).

Onderwerp:	OZB niet woningen met 2,5 procent verhogen
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.62 OZB niet-woningen

88

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	413	413	413	413
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**413**	**413**	**413**	**413**

De lasten voor niet-woningen vergelijken met andere gemeente is lastig. Het Centrum voor Onderzoek naar de Economie van Lagere Overheden heeft daarom de tarieven en opbrengsten gestandaardiseerd. Daaruit volgt dat Lelystad voor niet-woningen verreweg het duurste is van Flevoland. Ook landelijk zit Lelystad aan de bovenkant. Mede in het licht van het vestigingsklimaat acht het college het niet opportuun aan deze tarieven iets te doen, althans zeker niet extra te verhogen.

In z´n algemeenheid geldt dat elke verhoging van het tarief van de OZB niet woningen met 1% leidt tot een meeropbrengst van €165.000. 2,5% verhoging leidt derhalve tot een verhoging van de opbrengst met €413.000 structureel op het vlak van de OZB niet-woningen.

Onderwerp:	OZB niet woningen met 5 procent verhogen (in plaats van 2,5)
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.62 OZB niet-woningen

89

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	413	413	413	413
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**413**	**413**	**413**	**413**

Zie toelichting hierboven. Een verhoging van 5% (in plaats van 2,5% uit het vorige ombuigingsvoorstel) leidt dan tot nog eens een meeropbrengst van €413.000 structureel op het vlak van de OZB woningen (voor een totaal van €826.000).

Onderwerp:	OZB niet woningen met 10 procent verhogen (in plaats van 5)
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.62 OZB niet-woningen

90

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	826	826	826	826
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**826**	**826**	**826**	**826**

Zie toelichting hierboven. Een verhoging van 10% (in plaats van 5% uit het vorige ombuigingsvoorstel) leidt dan tot nog eens een meeropbrengst van €826.000 structureel op het vlak van de OZB woningen (voor een totaal van €1.652.000).

Onderwerp:	Hondenbelasting
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.64 Belastingen overig

91

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	321	321	321	321
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**321**	**321**	**321**	**321**

Het tarief voor de hondenbelasting is momenteel € 46,56. Dat tarief is de resultante van het besluit van de raad eind 2021 om de hondenbelasting te halveren. Het huidige tarief en het aantal honden leidt tot een opbrengst van €0,321 mln. Het tarief terugbrengen naar het oude niveau zorgt voor een verdubbeling van de inkomsten (€321.000 structureel). Het gemiddelde tarief voor de hondenbelasting is €77,02 (bron: Coelo). Het tarief opschroeven naar het gemiddelde zou een verhoging van 65% betekenen, wat leidt tot een meeropbrengst van €275.000).

Onderwerp:	Skatebaan
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.8 Overige baten en lasten

92

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	32	32	32	32
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**32**	**32**	**32**	**32**

Niet overgaan tot realisatie van een nieuwe Skatebaan. Hier wordt echter al geruime tijd over gesproken en er zijn middelen voor gereserveerd.

Onderwerp:	Stelpost Fietspakhuis Theaterkwartier
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.8 Overige baten en lasten

93

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	60	60	60	60
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**60**	**60**	**60**	**60**

Een jaar of vijf geleden is er een stelpost gecreëerd onder de noemer 'Fietspakhuis Theaterkwartier'. Dit moet in samenhang worden bezien met de wens om te komen tot nieuwbouw van het poppodium.

Onderwerp:	Veilig verkeer wijken
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

94

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	28	28	28	28
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**28**	**28**	**28**	**28**

Dit budget wordt ingezet voor het uitvoeren van maatregelen ten behoeve de verkeersveiligheid in de wijken en rond ten minste 2 scholen per jaar, met mogelijkheid tot inbreng van omwonenden. Door te bezuinigen op dit budget zal het niet mogelijk zijn om afspraak B4 Verkeersveiligheid in de wijken uit het Raadsakkoord uit te voeren.

Onderwerp:	Beperken middelen voor onderhoud aan verhardingen
Cluster:	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

95

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	400	400	400
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**400**	**400**	**400**

De bezuiniging die wordt voorgesteld is het verder beperken van middelen voor onderhoud aan wegen & verhardingen. In de voorbereiding van een Groot Onderhoudsproject kent o.a. het onderdeel, participatie, een behoorlijke doorlooptijd. Daarbij komen nog de noodzakelijk uit te voeren onderzoeken

die in de voorbereiding veel tijd vragen. Door deze bijkomende activiteiten kost het meer tijd en inzet om projecten voor te bereiden. Met de huidige formatie is het om die reden niet altijd mogelijk om alle GO-projecten die op de jaarplanning staan uit te voeren. Een gevolg is dat, wanneer niet alle projecten in uitvoering gaan, de resterende middelen voor onderhoud worden doorgeschoven naar een volgend jaar of de onderhoudsmaatregelen worden afgezwakt tot strikt het noodzakelijke waardoor de financiële omvang het project en de doorlooptijd afneemt.

Een effect van het verder beperken van onderhoudsmiddelen is dat investeringen in onderhoud van verhardingen worden uitgesteld tot later. Immers zijn de middelen wel nodig om verhardingen op het juiste acceptabele onderhoudsniveau te houden. Het onderhoudsniveau zal daardoor dalen en er zijn in de toekomst meer- en intensievere maatregelen nodig om de verharding op het juiste onderhoudsniveau te brengen. Door hier voor te kiezen verschuiven grote investeringen naar de toekomst. Een ander effect is dat er een sombere, sleetse en vervallen uitstraling ontstaat van de openbare ruimte omdat in algemene zin het onderhoud- en uitstralingsniveau van verhardingen daalt.

Onderwerp:	Versterken agrarische sector
Cluster:	3. Economie
Taakveld:	3.1 Economische ontwikkeling

96

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	48	48	48	48
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**48**	**48**	**48**	**48**

Dit onderwerp is afkomstig uit het raadsakkoord en heeft invulling gekregen door scholen kennis te laten maken met de agrarische sector. Door dit budget met ingang van 2025 in het geheel te laten vervallen kan een ombuiging van €48.000 worden gerealiseerd.

Onderwerp:	Toeristenbelasting
Cluster:	3. Economie
Taakveld:	3.4 Economische promotie

97

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	-	-	-
Baten	100	100	100	100
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

De toeristenbelasting betreft voor hotels en dergelijke €2,50 p.p.p.o. Het gemiddelde tarief in Nederland is voor hotels etc. €3,21 (bron: Coelo). De gemeente zou ervoor kunnen kiezen het tarief te verhogen tot het gemiddelde tarief in NL. Dat is een verhoging van afgerond 30%. Wanneer dat lineair wordt doorgevoerd op de andere tarieven binnen de huidige toeristenbelasting in Lelystad, dan groeien de inkomsten met ongeveer €0,1 mln. (van €0,3 naar €0,4 mln).

Onderwerp:	Afbouw middelen sportstimulering
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.1 Sportbeleid en activering

98

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	180	180	180	180
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**180**	**180**	**180**	**180**

Bezuiniging: €180.000 voor extra inzet FTE buurtsportcoaches vanuit de kadernota 2023. Dit heeft tot gevolg dat de extra stap die de gemeente wilde maken met uitvoerende buurtsportcoaches en beweegmakelaar niet kan worden doorgezet. Daarmee wordt ook niet voldaan aan de voorwaarde van Basis op Orde van de Sport- en beweegvisie. Dit heeft in brede zin een nadelig effect op de sport- en beweegparticipatie in de gemeente Lelystad. Dit is in strijd met de ambitie uit het raadsakkoord om 8300 meer Lelystedelingen te laten voldoen aan de beweegnorm.

En men moet zich bewust zijn van de preventieve werking die sport en bewegen kan hebben. Echter is dit altijd moeilijk in cijfers uit te drukken. Kenniscentrum Sport & Bewegen kijkt jaarlijks naar de maatschappelijke waarde van sport en bewegen en drukt dit uit in een getal. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Bij een waarde boven de 1 is er sprake van maatschappelijke meerwaarde. Voor Lelystad geldt een waarde van 3,16 (tegenover 2,76 landelijk). Dit is tevens iets gestegen ten opzichte van de SROI van vorig jaar (2,96). Dit geeft een indicatie van de meerwaarde die sport en bewegen kan leveren.

Onderwerp:	Maatwerkvoorzieningen
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)

99

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	137	137	137	137
Baten	58	58	58	58
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**195**	**195**	**195**	**195**

In algemene zin geldt dat we nog onvoldoende in beeld hebben wat de financiële effecten zijn van de nieuwe aanbestedingen, maar een hogere prijs voor te leveren zorg is overal te verwachten. In de nieuwe aanbestedingen wordt invullingen gegeven aan het raadsakkoord om niet primair op de prijs te selecteren maar op kwaliteit en zorg niet te versoberen. Waar voor de nieuwe contracten rekening mee wordt gehouden is systematiek van indexatie. Niet meer indexatie op het gehele budget maar het onderscheid tussen personele en materiele kosten.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat alle maatwerkvoorzieningen gaan om minimale uitvoering. Ook zijn er al bij het effectueren van de aanpak Sociaal Domein 2020 en verder een aantal maatregelen doorgevoerd die maken dat er nu ook al kritisch wordt gekeken voor wie een Wmo maatwerkvoorziening echt nodig is.

Waar op dit taakveld de ruimte gevonden kan worden betreft :

<u>Schoon en Leefbaar Huis plus (SLH - Huishoudelijke ondersteuning) (€137.000)</u>
SLH+ is thans twee keer het tarief van regulier SLH. Hetgeen betekent dat iemand het dubbele aantal uren huishoudelijke ondersteuning ontvangt. Hier zit ruimte door SLH+ niet twee keer maar anderhalve keer toe te kennen. Op basis van het huidige gebruik levert dit een bezuiniging van €137.000 op. De inwoner die echt wat meer nodig heeft dan de reguliere SLH ontvangt daarmee nog wel wat extra ondersteuning. Individueel wordt bepaald wat er dan vanuit het SLH+ pakket niet geleverd wordt om de individuele effecten te minimaliseren.

Vaste kosten Regiotaxi

Op dit moment is er nog veel onzeker met betrekking tot het nieuw op te stellen contract voor de Regiotaxi. De aanbesteding wordt door de Provincie Flevoland voorbereid. Het lijkt erop dat er sprake is van een financiële meevaller in de betaling van de vaste kosten. Dit zou neerkomen op €56.000. Echter zijn er nog teveel onzekerheden of dit ook daadwerkelijk zo zal uitpakken en is dan ook nog niet opgenomen als bezuiniging. De komende periode moet uitwijzen of en zo ja wat de daadwerkelijke besparing zal zijn.

Eigenbijdrage Regiotaxi

Sinds 2021 is de eigen bijdrage voor een rit van de Regiotaxi €2,50. Het is te overwegen om de eigen bijdrage te verhogen met €1,50. Daarmee kruipt de ritprijs richting het instaptarief van het OV (€4,40). Uitgaande van het aantal ritten van 38.854 (niveau 2023) levert dit een extra baat op van : €58.281. Het ophogen van het tarief zal voor een groot deel van de gebruikers (2.483) een behoorlijke aanslag op het uitgave patroon leggen. Ophogen van het tarief kan ook leiden tot het rijden van minder kilometers, omdat voor mensen de drempel om met de Regiotaxi te gaan hoger wordt. Daarmee bespaar je dan op de vervoerskosten.

Ombuiging	Taakveld	Ombuigingsmogelijkheden - ontraden	Meerjarenraming 2025 - 2028 2025	2026	2027	2028
100	0.4	Werving en selectie vast personeel	100	100	100	100
101	0.4	Beveiliging Stadhuis en Wigstraat	70	70	70	70
102	4.2	Beheer MFA's (geen weekend en avondopenstelling)	100	100	100	100
103	5.3	Cultuur - Geen nieuwbouw poppodium	375	375	375	375
104	6.1	Schuldhulpverlening MDF	-	200	200	200
105	6.1	Verzekering minima en chronisch zieken	-	759	759	759
106	6.72	Jeugdzorg knoppenplan - voorgestelde taakstelling verder verhogen	500	1.000	1.500	2.000
107	7.1	Gezondheidsbevordering	234	234	234	234
108	7.1	Subsidie Icare voor ontregelde gezinnen	143	143	143	143
		Financieel effect - ombuigingensmogelijkheden - ontraden	**1.522**	**2.981**	**3.481**	**3.981**

In de tabel hieronder staan de ombuigingsmogelijkheden die het college niet te besluitvorming aan de raad zal voorleggen in de programmabegroting 2025 – 2028. Deze ombuigingsmogelijkheden worden door het college sterk ontraden. Deze ombuigingsmogelijkheden zullen wel als zodanig worden opgenomen in de bijlage.

Onderwerp:	Werving en selectie vast personeel
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

100

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo 2025	2026	2027	2028
Lasten	100	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

Er kan een bedrag van €100.000 als bezuiniging worden ingeboekt op het vlak van 'werving en selectie arbeidsmarktcampagne'. De consequentie hiervan is dat voor werving alleen HR wordt ingezet en er dus geen gebruik meer wordt gemaakt van externe werving bureaus en gespecialiseerde online wervingskanalen. Dit zal kunnen resulteren in het moeilijker en minder tijdig kunnen invullen van vacatures. Dat werkt tegengesteld aan de ambitie om in te zetten op vaste arbeidscontracten en inhuur terug te dringen.

Onderwerp:	Beveiliging Stadhuis en Wigstraat
Cluster:	0. Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.4 Overhead

101

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo 2025	2026	2027	2028
Lasten	70	70	70	70
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**70**	**70**	**70**	**70**

In het kader van veiligheid is de inzet van beveiliging in de hal van het stadhuis tijdens de openingstijden (helaas) noodzakelijk. De bezetting hiervan bestaat uit 2 beveiligingsbeambten. Het terugbrengen naar 1 beambte op de werkvloer is een mogelijkheid en levert een bezuiniging op van ca. 70.000. Het huidige contract met het beveiligingsbedrijf loopt nog tot 31 maart 2027 en is onderdeel van een aanbesteding met de provincie.

Wel nemen we een aanmerkelijk veiligheidsrisico met het terugbrengen naar 1 beveiligingsbeambte op de werkvloer voor zowel medewerkers, inwoners als de beveiligingsbeambten zelf. Als gevolg van incidenten en inzet derden (politie, verzekeraars, schade, etc.) is het risico groot dat mogelijke kosten hoger zijn dan de besparing zelf. Openbreken van dit contract is niet zomaar te doen en heeft gevolgen voor het kunnen voldoen aan SROI-verplichtingen. Beveiligingskosten bestaan voornamelijk uit inzet van personeel. Het huidige budget is de laatste jaren al niet toereikend als gevolg van indexering en CAO-aanpassingen in de beveiligingsbranche. Advies is om deze ombuiging niet te effectueren.

Onderwerp:	Beheer MFA's (geen weekend en avondopenstelling)
Cluster:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.2 Onderwijshuisvesting

102

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	100	100	100	100
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**100**	**100**	**100**	**100**

Binnen de gemeente Lelystad staan verschillende MFA's. Deze worden beheerd door een externe partij. Deze draagt zorg voor een goed gebruik van de MFA's en ziet toe op verschillende aspecten zoals veiligheid, gastvrijheid en het voorkomen van kapitaalvernietiging. Momenteel zijn de MFA's een groot deel van de week open. Om de kosten voor het beheer te verlagen zijn er 3 scenario's onderzocht:

Scenario 1: Geen weekend en avond openstelling

Meerdere MFA's zijn in de avonden en weekenden open. Deze openstellingen geven een mogelijkheid voor ombuigingen. Dit houdt in dat deze MFA's gedurende de avonden en weekenden niet meer open zijn. Dit heeft naast een voordeel in de beheerlasten ook een voordeel in de exploitatielasten. Op voorhand is het voordeel in exploitatielasten niet te beprijzen. De eventuele ombuiging hierbij is circa €100.000. Deze ombuiging zorgt ervoor dat inwoners in de avond uren en in de weekenden geen gebruik kunnen maken van de activiteiten in MFA's, Met name de groep die overdag andere verplichtingen heeft zal de gevolgen voelen.

Scenario 2: Vermindering openingstijden

De MFA's hebben een buurtfunctie (met uitzondering van MFA Atolplaza). Dit betekent dat de MFA open is voor activiteiten uit de buurt. Door de buurtfunctie is het mogelijk om de openstelling voor de buurtactiviteiten te verminderen. Dit heeft als effect dat buurtactiviteiten niet meer gebonden zijn aan een buurt. De MFA's zal hierdoor niet meer toegankelijk zijn voor alle inwoners van Lelystad. Met name inwoners die niet instaat zijn om zich te bewegen door de stad (bijvoorbeeld ouderen of mensen die geen vervoer hebben). De eventuele ombuiging zorgt ervoor dat de MFA's op verschillende dagen gesloten zijn. Daarbij is altijd één MFA's open, waardoor activiteiten mogelijk zijn. Deze eventuele ombuiging zal ongeveer €300.000 opleveren.

Scenario 3: Helemaal sluiten

De gemeente stopt met het faciliteren van de MFA's (behalve MFA Atolplaza). Hierbij worden alle MFA's gesloten (behalve MFA Atolplaza). Het effect is dat er hierdoor een belangrijke ontmoetingsplek in de stad mist, waar inwoners samen kunnen komen. Voor veel inwoners zal zo een belangrijk stuk van de sociale ontmoeting stopen. Op lange termijn heeft dit effect op de veerkrachtigheid van de inwoners. Verder zijn de gebouwen gebouwd met als ambitie een plek te creëren waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten, elkaar leren kennen en allerlei activiteiten kunnen ondernemen. Door het sluiten van de MFA's wordt vervalt deze ambitie. Ook zal er een alternatieve functie gevonden moeten worden voor de gebouwen. Een eventuele ombuiging kan resulteren in €700.000.

Onderwerp:	Cultuur - Geen nieuwbouw poppodium
Cluster:	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

103

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	375	375	375	375
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**375**	**375**	**375**	**375**

Met de Programmabegroting 2022 heeft de gemeenteraad besloten het poppodium Corneel middels nieuwbouw te vestigen in het centrumgebied. In de meerjarenbegroting is structureel een stelpost geraamd vanaf 2026 voor de kapitaallasten (afschrijving en rente) van €375.000. Temporisatie van de realisatie van de bouw van het nieuwe poppodium biedt de mogelijkheid deze uitgave tot nadere besluitvorming over de bouw van het popodium op te schorten. Daarmee valt structureel een bedrag vrij van € 375.000 structureel.

Onderwerp:	Schuldhulpverlening MDF
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

104

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	200	200	200
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**200**	**200**	**200**

Het gaat hier om een bezuiniging op de schuldhulpverlening, een wettelijke taak in het kader van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs). Deze bezuiniging houdt in dat er 20% op het huidige budget moet worden bezuinigd bij MDF. Dit is een zeer onwenselijke bezuiniging.

De gevolgen van de bezuiniging zijn:

- Wachtlijsten moeten ten alle tijden voorkomen worden (namelijk niet toegestaan vanuit de Wgs). Om wachtlijsten te voorkomen zal bijna iedere vorm van begeleiding in de hulpverlening moeten worden gestopt.
- Dit leidt tot focus op doorlooptijden in plaats van de inwoner.
- Daarnaast is het bijbrengen van financiële vaardigheden niet meer mogelijk. Het oplossen van schulden brengt dan geen duurzaam perspectief meer met zich mee.
- Juist de afgelopen twee jaar in het landschap van schuldhulpverlening flink in beweging. De VNG schreef al dat er juist een verschuiving nodig is naar de preventieve kant van hulp. Er is juist zoveel hulp nodig om mensen uit de schulden te houden, maar we kunnen niet én bezuinigingen opvangen op curatieve schuldhulp én de inzet op preventie waarmaken. Dan glipt het ons tussen de vingers door. We zien nu maandelijks vele honderden nieuwe meldingen binnenkomen van inwoners die hun vaste lasten niet betalen. Rekeningen voor zorgverzekering, huur, elektra en water die niet betaalt worden. Juist bij die mensen kan het verschil gemaakt worden en dure curatieve hulp verderop voorkomen worden. Ook deze groep kunnen we niet bieden wat ze nodig hebben.
- Ook door de net ingestelde schuldenfunctionaris bij de rechtbank verwachten we een stijging in de hulpvragen en is er juist behoefte aan uitbreiding van de capaciteit.

Onderwerp:	Verzekering minima en chronisch zieken
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

105

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-	759	759	759
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**-**	**759**	**759**	**759**

Inwoners met een laag inkomen die als gevolg van hun ziekte of handicap (veel) gebruik moeten maken van allerlei voorzieningen kunnen tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering. Dit betreft een maatregel ighv bestaandzekerheid. Doelstelling erachter is dat ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek op een goede manier zelfstandig kunnen (blijven) wonen en deel kunnen blijven nemen aan de samenleving.

Daarnaast is de collectieve zorgverzekering een belangrijk instrument in het voorkomen van zorgmijding. Logischerwijs is een gevolg van het afschaffen van de collectieve zorgverzekering dat inwoners noodzakelijke (mond)zorg meer gaan mijden en daardoor met grotere gezondheidsproblemen krijgen te maken. Dit leidt weer tot hogere zorgkosten.

Daarnaast kan het er ook voor zorgen dat inwoners geen aanvullende zorgverzekering nemen, terwijl ze deze wel goed kunnen gebruiken. Wanneer een inwoner weinig draagkracht heeft en veel zorgkosten maakt, kan dit ook weer leiden tot schuldenproblematiek. Ofwel door gemaakte zorgkosten, ofwel door

een te hoge premie van de zorgverzekering. Dit brengt op de lange termijn vele malen hogere kosten (in bijvoorbeeld schulddienstverlening) met zich mee dan de €25 die de gemeente maximaal aanvullend vergoedt per maand.

We weten dat inwoners met een lagere sociaal economische positie minder lang in goede gezondheid leven dan inwoners met een hogere positie. Deze gezondheidsverschillen proberen we te verkleinen of in ieder geval minder groot te laten zijn door de aanvullende zorgverzekering.

Onderwerp:	Jeugdzorg knoppenplan - voorgestelde taakstelling verder verhogen
Cluster:	6. Sociaal domein
Taakveld:	6.72a Jeugdzorg begeleiding

106

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	500	1.000	1.500	2.000
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**500**	**1.000**	**1.500**	**2.000**

Het gaat hier om – in aanvulling op de ombuiging die aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd – om het verder verzwaren van de taakstelling, die oploopt tot een structurele ombuiging van €5 miljoen in 2029. Het aanvullend verzwaren van de ombuiging op dit vlak is iets wat door het college wordt afgeraden.

Onderwerp:	Gezondheidsbevordering
Cluster:	7. Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.1 Volksgezondheid

107

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	234	234	234	234
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**234**	**234**	**234**	**234**

We zetten in verminderde mate in op de bevordering van gezondheid. De voorgenomen intensivering van de inzet op gezondheidsbevordering wordt drastisch verminderd. Het aanpakken van gezondheidsverschillen, is een langdurig proces. Met deze ombuigingen zullen inwoners minder en minder snel worden bereikt. Verder zullen we inwoners met een gezondheid die slechter is dan het gemiddelde minder vergaand ondersteunen. Gezondheidsverschillen tussen inwoners lopen hierdoor op. Het niet inzetten op gezondheidsbevordering geeft aan de achterkant extra kosten. Inwoners zullen minder lang leven in goede gezondheid, wat extra druk op de zorg brengt. De toenemende zorgvraag zet het zorgstelsel onderdruk met oplopende kosten en toenemende tekorten aan zorgpersoneel tot gevolg. Bij deze ombuiging wordt niet meer ingezet op:

- uitvoering plan huisartsen tekort;
- de inwonerbetrokkenheid bij het st. Jansdal;
- verkleinen van gezondheidsverschillen;
- de rookvrije generatie;
- stimuleren van de gezonde leefomgeving, denk aan plaatsen van watertappunten;
- de mentale gezondheid bij jongeren, de overbrugging van de wachttijden naar de GGZ;
- Gezonde leefstijl bij volwassenen, een netwerk voor gezondheidsbevordering.
- Stimuleren gezonde leefstijl

Onderwerp:	Subsidie Icare voor ontregelde gezinnen
Cluster:	7. Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.1 Volksgezondheid

108

bedragen x €1.000,-

	Effect op begrotingssaldo			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	143	143	143	143
Baten	-	-	-	-
Effect ombuiging op begrotingssaldo	**143**	**143**	**143**	**143**

Met de inzet van Icare worden jaarlijks 50 huishoudens intensief ondersteund om weer grip op hun leven te krijgen. Het gaat daarbij om kwetsbare inwoners waarbij sprake is van ernstige vervuiling / verwaarlozing. De inzet van Icare is onbeschikt en komt veelal voort uit signalen uit de wijk (politie), woningbouwcoöperatie e.d.

Deze vorm van ondersteuning levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de preventie van langdurige zorg en behandeling. Wanneer thuissituatie weer op orde is wordt waar nodig Wmo – Ondersteuning Thuis ingezet. Wanneer deze vorm van ondersteuning er niet meer is, dan zal dit onder meer merkbaar zijn:

- Geen directe opvolging bij signalering
- Vangnet & Advies krijgen het drukker (wachttijden dan wel extra budget nodig)
- Ondersteuning Thuis krijgt zwaardere caseload dat ten koste gaat van andere inzet